Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 21 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Sausio-January 26, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Kriokai

Popierinis Tigras.
Beldžia į Vartus!
Kinijos Kerenskis.
Japonijoje.
Rašo R. MIZARA

"Popierinis tigras..."

Šitokį pavadinimą kadaise davė Kinijos komunistų vadas **Mao Tse-tung** Čiang-kai-šekui.

"Visi reakciniai valdovai—popieriniai tigrai. Pažiūrėjimui jie yra baisūs, bet, kuomet užlija,—jie sutirpsta, suglemba, susileidžia," sakė Mao.

Tai gražus, būdingas pavadinimas.

Čiangas iš Nankingo pabėgo.

Jo švogeris, milijonierius **T. V. Soong,** buvęs Čiango premjeras ir Kwantungo provincijos gubernatorius, didelis galvažudis, taipgi pabėgo į Hong Kong'o salą, kurią valdo britai.

Atbėgęs ten, Soong'as — Čiang-kai-šekienės brolis, — prašo britų saugoti jo kailį. Soongas bijosi, kad kas nors jo ten "nesutirpdintų" per daug!

O Čiang-kai-šekienė kažin kur New Yorke šiūliuojasi, džiaugdamasi išnešusi laiku iš Kinijos savo kudašių.

★ ★ ★

Gražioji, **istorinė Kinijos sostinė, Peipingas, atsiduso:** ją perima komunistinė vyriausybė, užtikrindama gyventojams taikų ir laisvą gyvenimą.

Čiang-kai-šekinėje sostinėje, Nankinge,—baisus sujudimas.

Komunistinės armijos jau beldžia į Nankingo vartus: **beldžia moderniniu Amerikoje gamintu šautuvu, tik nesenai gautu iš čiang-kai-šekinės armijos, kurią Amerika ginklavo!**

Visoki komunistų skerdikai ir Kinijos liaudies engėjai, kriminalistai, paknopstomis bėga iš Nankingo!

Bet kur jie visi pabėgs?!...

★ ★ ★

Didžiuliame Šanghajuje gyvena kukli, kultūringa moteriškė — **Sun-Yat-senienė,** našlė Sun Yat-seno, Kinijos respublikos įsteigėjo.

Nankinge likusioji čiang-kai-šekinė valdžia dabar puolasi prie tos šviesios moteriškės, prašydama ją gelbėti, maldaudama, kad Sun-Yat-senienė padėtų jai "susikalbėti su komunistais"!

★ ★ ★

Gi New York **"Times,"** atrodo, nebežino, ką ir kaip sakyti dėl to, kas nūnai vyksta Kinijoje!

Dienraštis mano, jog nūdieniniai Kinijoje įvykiai yra "Kinijos tragedija."

Bet taip nemano pažangusis pasaulis. Taip nemano Kinijos liaudis, per kelis amžius kentėjusi skurdą ir paženiminą.

Kinijos liaudis mano, jog revoliucinis karas, triuškinąs senovę, feodalizmą ir priespauda, neša jai laisvę, taiką ir gerbūvį.

Taip ir yra!

"Times" sako: **atrodo, jog Čiang-kai-šekas bus Kinijos Kerenskis.**

Bet laikraštis dar turi vilties: girdi, komunistų vadas Mao Tse - tung gal dar gali būti Kinijos Tito.

Mums taip neatrodo. **Mums atrodo, jog Mao Tse-tung turėtų būti Kinijos Leninu.**

★ ★ ★

Japonijos Komunistų Partija pasiekė milžiniškų laimėjimų rinkimuose į parlamentą.

Praėjusiam parlamente komunistai turėjo keturis savo atstovus, o dabar turi 35!

O Japonijos socialistai susmuko.

Visa tai įvyko akiregyje to fakto, kad gen. MacArthuras socialistus globoja, o į komunistus žiauriai šnairuoja!

Tai rodo, jog Azija nemiega!

O Azija—pusė viso pasaulio!

Ar jūs, gerbiamas skaitytojau, pagalvojate, ką visa tai reiškia?!...

★ ★ ★

Na, kaip ten bebūtų Azijoje, — **mes uoliai ruošiamės mūsų bendrovės šėrininkų suvažiavimui, įvyksiančiam š. m. sausio 30 dieną.**

Ruošiamės didžiuliam Laisvės metiniam bankietui.

Ar jūs darote tą patį?

KINŲ LIAUDININKAI PRIE PAT NANKINGO

Liaudies Armija Pasiekė Upę, Antroje Pusėje Kurios Stovi Tautininkų Sostinė Nanking

Visi Keliai Užsikimšę Bėgančiais Tautininkais

Nanking, Kinija. — Kinų komunistai - liaudininkai pasiekė šiaurinius didžiosios Yangtze upės krantus, užimdami Liuho miestą, 10 mylių nuo Nankingo, tautininkų sostinės. Nankingas yra pietinėje Yangtze pakrantėje.

Antradienį radijas pranešė, jog liaudies armija užėmė arba tuoj užims Pukovą, Nankingo priemiestį, šiauriniame tos upės šone. Pukove yra šiaurinių geležinkelių stotys. Upė tarp Nankingo ir Pukovo turi pusantros amerikinės mylios pločio.

Iš Nankingo galvatrūkčiais bėga tautininkų valdininkai, kareiviai ir turtingieji kinai. Jais užsigrūdę visi traukiniai. Bėglių automobiliai, būsai ir vežimai užtvenkia kelius, einančius iš Nankingo į pietus.

Pasakojama, kad bėga ir "50,000 ištikimos" Čiang Kai-šekui kariuomenės.

Čiango Pavaduotojas Paskyrė Atstovus Taikos Deryboms

Buvusiojo Kinijos diktatoriaus - prezidento Čiang Kai-šeko pavaduotojas, Li Tsung-jen paskyrė atstovus deryboms dėl paliaubų su komunistais. Jis prašė, kad Šanghajaus Demokratinė Sąjunga tarpininkautų suvedimui į derybas. Šanghajaus demokratai atsisakė patarnauti.

Komunistų radijas pareiškė:

Vien reakciniai Čiango tautininkai yra kalti už naminį karą. Jeigu bus susitaikyta, tai nuo būsimosios valdžios taps atmesti kriminaliai valdiniai tautininkai. Jei bus paskirti tokie reakcininkai į taikos derybas, tai komunistai atsisakys tartis su jais.

Komunistų radijas vėl įspėjo, kad tautininkai, siūlydami taikos derybas, gal mėgina laiko laimėti, kad galėtų sustiprinti karines savo jėgas.

Teigiama, kad jei įvyks taikos derybos, tai jos bus Peipinge, komunistų užimtoje senojoje Kinijos sostinėje.

Senatorius Wm. Langer Smerkia Parinktas Iš Ponų Džiūres

Washington. — Demokratas senatorius William Langer, kalbėdamas Senate, karčiai smerkė parenkamas iš ponų - turčių federales džiūres. Toks džiūrių parinkimas yra "skandališkas, neamerikinis ir nepateisinamas", užreiškė sen. Langer.

Jis aštriai kritikavo federalį teisėją Johną C. Knoxą, kuris įvedė poniškų džiūrių parinkimą New Yorko apskrityje. Tai tokia dirbtinė džiūrė įkaltino ir 12 komunistų vadų neva už sąmokslą "nuversti Amerikos valdžia jėga ir prievarta."

Valdžia Reikalauja Aprėžt Kviečių Auginimą

Washington. — Pranešama, jog valdžia siūlys Kongresui nutarti, kad mažiau būtų auginama kviečių ir medvilnės. Kongresas turėtų paskirti lėšų, kuriomis valdžia atlygintų farmeriams už paliktus neužsėtus - neužsodintus laukų plotus.

Amerikos Lakūnai Bombarduoja Graikų Partizanus ir Civilius

London.— Laisvųjų Graikų radijas pranešė, jog amerikonų oficierius, majoras Edgar Serdeno bombardavo ir iš kulkosvaidžio apšaudė civilinius Karpenisiono miesto gyventojus, vidurinėje Graikijoje. Demokratiniai graikų partizanai nušovė lėktuvą su tuo jankių oficierium.

Partizanai Kapernisioną užėmė praeitą ketvirtadienį.

Pas nušautą majorą Serdeno partizanai rado amerikinės armijos dokumentus ir nufotografavo jo lavoną.

Karinė amerikonų vyriausybė Athenuose, Graikijos sostinėje, pranešė, jog partizanai nušovė jankių pulkininko Seldono R. Ebnerio lėktuvą. Suprantama, kad Ebneris žuvo.

Laisvųjų Graikų radijas dėl to sakė:

— Laikinoji demokratinė - partizanų valdžia turi tikrus parodymus, kad Jungt. Valstijos tiesiogiai dalyvauja kare prieš Graikijos žmones.

Čiango Pavaduotojas Žada Paleist Politinius Kalinius

Nanking. — Kinijos tautininkų vice-prezidentas Li Tsung - jen, pabėgusio Čiang Kai-šeko pavaduotojas, paskelbė savo programą, esą, dėl "laisvės". Jis sako:

Turės būti paliuosuoti politiniai kaliniai ir panaikintos įstaigos "komunistams slopinti;" taipgi būsiąs atšauktas karo stovis visur, apart karinio fronto ruožtų; būsią leista spausdint laikraščius ir žurnalus, kurie uždaryti už priešingus tautininkų valdžiai raštus; taip pat būsią panaikinti neteisėti politiniai areštai ir sustabdyta slaptosios policijos veikla.

Tarp politinių kalinių, kuriuos Li Tsung - jenas ketina išlaisvinti, yra maršalas Čang Hsueh-liang ir generolas Yang Hu-čeng. Jiedu jau 12 metų išlaikyti kalėjime už tai, kad 1936 m. gruodžio 19 d. pagrobė Čiang Kai-šeką.

Tada komunistai paleido Čiangą, bet Čiangas keršijo suėmusiems jį liaudiškiems karininkams. Negana to. Čiango tautininkai nužudė kinų komunistų vado Mao Tse-tungo žmoną ir seserį.

Sovietai ir Jų Draugai Įkūrė Bendradarbiavimo Tarybą

Maskva. — Čia įvyko Sovietų ir draugiškų jiem kaimynų konferencija dėl ūkinio - ekonominio bendradarbiavimo. Pokalbiuose su Sovietų Sąjungos vadais dalyvavo pasiuntiniai Lenkijos, Čechoslovakijos, Vengrijos, Bulgarijos ir Rumunijos.

Nutarta įsteigti ūkinę Tarpusavio Paramos Tarybą, kur visos tos šalys padės viena kitai kelti ūkį ir pramonę, gerinant žmonių būklę.

Amerikiniai korespondentai teigia, kad šis Sovietų ir jų draugų bendradarbiavimas atkreiptas prieš Marshallo planą.

Konferencijos dalyviai nurodinėjo, kad Amerika su savo Marshallo planu pavergia vakarinius Europos kraštus. Kartu jie pažymėjo, kad Sovietų Sąjungos kaimynai su draugiška jos pagalba sparčiau ir sveikiau atkuria savo ūkį ir pramonę, negu Marshallo šelpiami vakarų Europos kraštai.

Buvo atkreipta dėmesis į tai, kad amerikonai, grūsdami savo dirbinius į vakarinę Europą, žlugdo naminę jos pramonę.

JAPONIJOS KOMUNISTAI GAVO 3,274,000 BALSŲ

Socialistai Neteko 94 Atstovų; Komunistų Balsų Skaičius Padidėjo 1,874,000

MacArthur Pasidarbavo, Kad Reakcininkai Laimėtų

Tokio. — Japonijos seimo rinkimuose sekmadienį komunistai gavo daugiau, kaip 3 milionus, 274 tūkstančius balsų, pagal dar nepilną suskaitymą. Seiman išrinkta 35 komunistų atstovai, tai yra, beveik devynis kartus tiek, kiek komunistai turėjo pastarajame seime, kur buvo tik 4 komunistų atstovai.

Dabar už komunistus balsavo 1,874,000 daugiau piliečių, negu 1947 metų rinkimuose.

Nepaprastai nupuolė socialistai. Senajame seime jie turėjo 143 atstovus, o dabar išrinkta tiktai 49 socialistai. Taigi socialistai prarado 94 atstovus.

Pralaimėjo rinkimus net Socialistų Partijos pirmininkas Tetsu Katayama, pirmiau buvęs premjeras. Vieton Katayamos išrinktas seiman komunistas Inosuke Nakanisti pačiame Katayamos apskrityje, Yokohamos mieste.

Atstovų skaičium komunistai Japonijos seime užima jau ketvirtą vietą.

Kraštutinių dešinių partija, vadovaujama buvusiojo premjero Yošidos, daugiausiai laimėjo — 263 atstovus. Ši reakcininkų partija vadinasi "demokratine liberalų partija."

Generolas MacArthuras karštai sveikino tuos dešiniuosius, pravariusius seiman daugiau kaip pusę visų atstovų.

Karinė MacArthuro mašina dikčiai padėjo jiems laimėti.

Demokratų Partija nuo buvusių 143 vietų seime nusmuko dabar iki 70.

Seimas susideda viso iš 466 atstovų.

Amerikos Karo Laivai Graikijoj ir Turkijoj

London. — Čionaitiniai Jungtinių Valstijų karinio laivyno oficieriai pranešė, jog būrys Amerikos karo laivų atplaukė Graikijon į "svečius."

Šeši tų karo laivų trečiadienį išplaukė "aplankyti" Turkiją.

Demokratai Pasiūlė Atšaukt Tafto Įstatą Ir Grąžint Wagnerio

Washington. — Darbinis Senato komitetas dauguma balsų pasiūlė Kongresui sykiu atšaukt priešunijinį Tafto-Hartley'o įstatymą ir sugrąžint palankų unijoms Wagnerio įstatymą. Tai demokrato senatoriaus Claude Pepperio sumanymas. Už jį balsavo 7 komiteto demokratai senatoriai, o prieš jį visi 5 republikonai senatinio komiteto nariai.

Po Tafto įstato panaikinimo ir Wagnerio grąžinimo, tačiaus, buvo svarstoma "pataisymai" streikams suvaržyt pagal prez. Trumano pasiūlymą.

Lenkijos Artistai Smerkia Užpuolikę Holandiją

Varšava. — Lenkijos Artistų Sąjunga pasiuntė protesto kablegramą Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai prieš holandus, Indonezijos respublikos užpuolikus. Lenkų artistai pareiškė vienybę su indonezais, kovojančiais už tautinę laisvę.

Lenkijos valdžia pirm keleto dienų užprotestavo Holandijai kaip Indonezijos užpuolikei.

Areštuota 60 Slovakų, kaip Kariniai Amerikos Šnipai

Praga. — Čechoslovakijos valdžia suėmė 60 slovakų, kurie šnipinėjo žinias apie karines įstaigas ir svarbius fabrikus Čechoslovakijoje ir pardavinėjo tas žinias Amerikos agentams Austrijoje. Suimtieji prisipažino kaltais.

Čechoslovakijos policija sučiupo jų šnipavimo dokumentus, slaptus radijo duotuvus ir šnipiškas fotografijas. Pirmiau areštuota generolas Kuttlwasser ir grupė kitų karininkų, kurie suokalbiavo per sukilimą nuversti Čechoslovakijos respublikos valdžią.

Nuteistas iki gyvos galvos kalėti kareivis Vit Placek, kuris pardavinėjo svetimos šalies agentams svarbias žinias apie Čechoslovakijos armiją. Už tai jis gaudavo daug pinigų.

Rendų Kontrolės Bilius Įteiktas Kongresui

Washington. — Kongresas šiomis dienomis pradės svarstyti valdžios įteiktą pasiūlymą pratęsti rendų kontrolės įstatymą 2 metams. Šis pasiūlymas, tarp kitko, sako, turi būti uždrausta vadinami "savanoriai" rendų kėlimai 15 nuošimčių, pagal sąvininkų susitarimą su įnamiais, kaip kad iki šiol.

Tel Aviv, Izraelis. — Izraeliečiai tebelaiko apgulę 4,000 Egipto kariuomenės Falujoj.

London. — Anglijos sosto įpėdinė Elizabetha serga tymais.

ORAS.—Šaltoka giedra.

Francija ir Anglija Pripažįsta Izraelį

London. — Francija pripažino faktinąją Izraelio valstybės valdžią. Pranešama, jog Anglija taip pat nutarė pripažinti Izraelio valdžią "de facto."

Antradienį įvyko Izraelio steigiamojo seimo rinkimai.)

ATKASAMA 175 MILIONŲ METŲ ŽUVIS

Washington. — Smithsonian Instituto mokslininkai atkasinėja kaulus žuvų, gyvenusių pirm 175 milionų metų. Jie rado tų žuvų palaikus arti Haymarketo, Virginijos valstijoje. Žuvų kaulai visų pirma pasirodė prakirstose vieškeliui uolose.

Azijos-Afrikos Konferencija Prieš Liaudies Judėjimus

Maskva. — Nors Azijos-Afrikos kraštų konferencija New Delhi, Indijoj, viešai reikalavo, kad holandai duotų laisvę Indonezijos žmonėms, tačiau ta konferencija slaptai tarėsi sudaryt karinį Azijos valdžių bloką. Tas blokas būtų atkreiptas ypač prieš "komunistus", tai yra, prieš demokratinius liaudies judėjimus. Apie tai rašo TASS, oficialė Sovietų žinių agentūra.

Konferencijos dalyviai nuogąstavo, kad Kinijos liaudis laimi tokias pergales prieš reakcinę tautininkų valdžią.

TASS tvirtina, jog reakcininkai ruošiasi panaudot minimą New Delhi konferenciją kovai prieš Izraelį, prieš valstiečių organizacijas ir Komunistų Partijas Artimuose, Vidutiniuose ir Tolimuose Rytuose.

Washington. — Valdžia siunčia savo atstovus į Turkiją, Peru, Indiją ir Kolombiją apžiūrėt, kiek ten galima būtų įdėti jankių kapitalo.

Rhodes. — Iki ketvirtadienio pertrauktos Izraelio derybos su Egiptu.

Haifa, Izraelis.— Atplaukė 1,500 žydų, kuriuos anglai paleido iš koncentracijos žardžių Cyprus saloj.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Privesti Revoliuciją prie Pilnos Pergalės

"Apvienyti po Kinijos Komunistų Partijos vadovybe, mes trokštame aukoti savo kuklias pastangas karui už liaudies išsilaisvinimą ir dirbti drauge, kad juo greičiau būtų laimėta Kinijos liaudiška demokratinė revoliucija ir ankstus nepriklausomos, laisvos, taikios, laimingos naujosios Kinijos pasiekimas."

Tai žodžiai iš kalbos, transliuotos iš Kinijos komunistų radiofono į visą Kinijos liaudį.

Tai žodžiai, atsiminkime ne komunistų, bet *Kuomintangos narių*, žymių, pažangesnių narių, kurių priešakyje stovi toks vyras, kaip maršalas Li Či-šen.

Li Či-šen — didelė asmenybė Kinijoje. Jis prieš tūlą laiką buvo priverstas pasitraukti į Hong Kong'ą tam, kad išgelbėti savo gyvybę, kuriai Čiang Kai-šekas grūmojo. O Čiang Kai-šekas grūmojo maršalui už tai, kad pastarasis kritikavo Čiango politiką, — bjaurią, žalingą Kinijos liaudžiai politiką.

Maršalas Li ir daug kitų žymių, kairesnių Kuomintango narių buvo išbėgę į Hong Kong'ą. Dabar maršalas jau grįžo į Kiniją, — į išlaisvintąją Kiniją. Ten maršalas, drauge su kitais 54 Kuomintango nariais, padarė bendrą pareiškimą, kurį jie paskelbė per radiją praėjusį sekmadienį.

Šitie 55-ki pažangieji Kinijos, sakysime, liaudininkai šimtu nuošimčių stoja su Mao Tse-tungo, Kinijos komunistų vado, aną dieną išstatytais 8 punktais, pagal kuriuos komunistai tegali sutikti taikytis.

Šiuos žodžius rašant, iš Nankingo ateina žinios, kad miestas jau rimtai supamas komunistinių armijų. Neužilgo jis gali pasiduoti komunistams — atsilaikyti jam ilgai nėra galimybės. Šanghajus — kitas miestas, kuris gali greit pereiti į komunistų rankas. Šanghajus — didžiausias miestas Kinijoje, šiuo metu turįs virš 4,000,000 gyventojų.

Toliau į vakarus stovįs pramoningas Hankow, taipgi, atrodo, neužilgo pereis į komunistų rankas.

Kai šitie miestai bus išlaisvinti, tai reikš, jog visa pramoningoji Kinija bus komunistų rankose, — svarbiausioji Kinijos dalis.

Tolydžio Nankingo valdžia, palikta Čiang Kai-šeko, dar vis manevruoja "dėl taikos." Paskirtoji taikos delegacija, šiuos žodžius rašant, sakoma, jau pasiruošusi skristi į Peipingą pas komunistus.

Matyt, Nankingo valdžia mano taip manevruoti, kad išgavus iš komunistų laiko atodūsiui, per kurį ji galėtų sutvirtinti savo sudemoralizuotas armijas.

Nankingo valdžia nuolat šaukia apie taiką, tarytum tik jai taika terūpi. Kalbėdama apie taiką, ji, aišku, nori parodyti kiniečiams, būk komunistai taikos nenorį.

Bet kiekvienam aišku, jog komunistai visuomet troško taikos. 1946 metais, kai Kinijoje buvo generolas Marshallas, komunistai darė didžiulių Čiang Kai-šekui nuolaidų, kad tik susitaikius, kad išvengus civilinio karo. Bet Čiangas, apjakintas tuomet "laimėjimais," nenorėjo daryti ilgų ceremonijų. Jis skerdė komunistus, jis skelbė jiems karą.

Komunistai žino, jog Čiangas dar ir šiuo metu "velnią mislina." Jis galvoja dar sugrįžti ir vėl kariauti prieš liaudį.

Dėl to mes labai abejojame, ar komunistai paklausys demoralizacijos, panikos apimtos Nankingo valdžios. **Mums atrodo, kad jie pasakys "taikos delegacijai," atvykusiai į Peipingą (jei ji iš viso ten nuvyks): padėkite ginklus ir taika bus!**

Kinijos komunistai, pasimokę iš Čiang Kai-šeko suktybių, politinių "triksų," mums atrodo, ves revoliuciją prie pilnos pergalės. Sustojimas, davimas priešui atodūsio, kad jis per jį galėtų susimobilizuoti paskutines savo jėgas karui, būtų didžiausia klaida.

Mao Tse-tungo pateiktieji aštuoni punktai užtikrina Kinijai taiką ir jos liaudžiai laisvę ir gerbūvį.

Tai paliūdija 55 Kuomintango veikėjai, apeliavę į Kinijos liaudį, kad ji irgi stotų už tuosius 8-nius punktus, kad ji ryžtingiau kovotų už iššlavimą čiang kai-šekininkų iš visų Kinijos kampų, iš valdiškų vietų.

Ši ir kita savaitė, mums rodosi, Kinijai bus nepaprastai svarbios savaitės.

Per jas viso pasaulio akys bus nukreiptos į tą milžinišką kraštą, kuris savaime yra pasaulis.

Marcel Cachin Italijoje

Žymusis Francūzijos komunistų vadas senelis Marcel Cachin, šiuo metu lankosi Italijoje. Jis ten sako kalbas, — kalbas už taiką.

Praėjusį sekmadienį Romoje įvyko masinis mitingas, kuriame sakė kalbas Cachin ir Palmiro Togliatti, Italijos komunistų vadas. Abu jiedu ryškiai pasisakė už taiką, — už tai, kad kapitalizmas gali taikoje gyventi su socializmu.

Komercinės spaudos rašytojai ir radijo komentatoriai, liesdami tai, kas darosi Italijoje, skelbia, būk, girdi, komunistai keičią savo nusistatymą: jie jau kalba už taiką!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

KARČIOS TEISYBĖS ŽODIS

Mums labai patinka Kanados Liaudies Balso vedamasis straipsnis "Daugiau Kultūrinio Darbo", tilpęs sausio 14 d. Laikraščio redaktorius pataiko į skaudžiausią vietą ne tik Kanados, bet ir Jungtinių Valstijų pažangiosios visuomenės. Jo pabarimai kanadiečiams labai pritinka mums. Pas mus dar daugiau kultūrinio atoslūgio, negu pas kanadiečius. Ir tuo reikia visiems susirūpinti.

Liaudies Balso redaktorius rašo:

Nors nesmagu, bet reikia pripažinti, jog kultūriniame organizacijų darbe pasireiškia didelis atoslūgis. Aplamai, pažangieji Kanados lietuviai, kurie tokius milžiniškus kultūrinius darbus atliko iki karo, rodo žymes aptingimo kultūriniame darbe. Mažai lankosi į susirinkimus, mažiau kreipia atydos į paskaitas ir diskusijas, mažiau domisi kultūriniais vakarais. Norint sutraukti didesnį skaičių, reikia alučio. Tai prastas reiškinys. Kada žmonės pasiduoda svaigalams, tuomet prasideda jų puolimas.

Galima sutikti, kad šeimynos, namai ir kiti reikalai atima daug laiko. Galima sutikti ir su tuo, kad amžius žymiai pasikeitė. Tas, tačiau, negali pateisinti nei vieno atšalimo nuo kultūrinio veikimo. Geriau stovis ekonominiai žmogus turi būti aukščiau ir kultūriniai. Jam lengviau išmesti vieną kitą dolerį daugiau apšvietai ir kultūrai.

Kai kas skundžiasi, kad mūsų parengimai sausi, neįdomūs. Galimas daiktas, kad taip yra. Bet kodėl taip yra? Kaltė už tai krinta ant visų. Atšalimas nuo kultūrinio veikimo, nuo apšvietos, nuo kultūrinių parengimų apsunkina ir organizacijas, pasidaro neįmanoma surengti didesnius parengimus, pastatyti vertingesnius veikalus. Stoka pinigų, stoka žmonių, stoka entuziazmo ir tarp tų, kurie pasiaukoja tam darbui.

Pasilinksminimas, net ir su alučiu, laikas nuo laiko reikalingas. Bet nereikia pasiduoti tam visai. Nuolatinis nuodijimasis svaigalais atbukina žmogaus jausmus, padaro jį išpurtusiu ne tik kūniškai, bet ir dvasiniai. Alutis, per dažnai vartojamas, pagreitins senatvę. Tuo tarpu kultūrinis užsiėmimas taupo ir sveikatą ir dvasinę energiją. Sulyginkit vieno amžiaus senelius, bet nelygius išsilavinime. Atsilikęs žmogus, kada jis pasensta, pasensta visai. Apsišvietęs žmogus būna gyvas ir žvalus, nors kūnu jau nusenęs.

Pradėdami šiuos metus, atsiminkime savo tradicijas, savo nuveiktus darbus kultūros srityje. Nepasiduokim toms įtakoms, kurios stumia mus atgal.

APIE "SUVELNĖJUSĮ AMŽIŲ"

Pittsburgho klerikalų Žinios jaučiasi labai prastai. Jos visur mato tik visų galų suirimą. Visas šis amžius nuėjęs velniop. Jos pilnai sutinka su "vienu žymiu rašytoju", kuris "pavadino šį amžių suvelnėjusiu ir dingusiu."

Kas keisčiausia, tai kad Lietuvių Žinios pripažįsta, jog šio "suvelnėjusio ir dingusio amžiaus" išgelbėjimui nebeužtenka poterių. Jos sako:

"Šiandien išminčius ir apaštalas žino, jog norint atstatyti visuomenę, reikia paliesti visas vertybes, esančias krizėje: ekonomiją, politiką, socialumą, dorovę, kultūrą, religiją, pedagogiją."

Vadinasi, kas nors bloga pasidarė ir su pačia religija, jeigu jau reikia ir ją "paliesti." O tai reiškia, kad ištiesų viskas "suvelnėjo ir dingo."

Darbas baisiai didelis ir sunkus. Jo reikėtų griebtis kuogrečiausia. Bet L. Ž. liepia nesiskubint, nes, girdi, "reikia šiuos dalykus išstudijuoti ir gerai pažinti, kad kartais betaisant, neįveltume daugiau klaidų."

Į savo brolius katalikus L. Ž. redaktorius šaukia:

"Kiekvienas katalikas dėl Dievo meilės, dėl panašumo į Kristų, iš paklusnumo dorybės, dėl brolių gerovės tetampa geruoju Samaritonu dėl šių dienų sužeistojo žmogaus, kad prikėlus tą dvidešimtojo amžiaus Lozorių kilnesniam gyvenimui" (L. Ž., sausio 14 d.).

Patarimas geras. Deja, to išmintingo patarimo neprisilaiko pats L. Ž. redaktorius. Jis ne tik to "Lozoriaus" negelbsti, bet dar padeda jo žaizdas ir vargą padidinti.

KLERIKALIŠKAS NONSENSAS

Reikia pripažinti, kad klerikalai baisiai bijo komunistų. Bet jie taūškia nesąmonę, kai jie sako, kad komunistų "visi bijo: ir jauni ir seni, ir dideli ir maži, ir tai — nežiūrint kokios jie tautybės bebūtų" (Draugas, sausio 19 d.).

Jei tai būtų tiesa, tai komunistų iš viso nebūtų. Bet jų yra, yra labai daug ir dar vis dauginasi. Tik pažiūrėkime, kas dedasi Kinijoje. Draugas turėtų pripažinti, kad bent jau Kinijos žmonės komunistų nesibijo. Nesuskaitomi milijonai žmonių ten stoja po komunizmo vėliava.

REDAKCIJOS KREPŠYS VERKIA

Keleivis sakosi gavęs J. Gabrio - Paršaičio pareiškimą "tautos reikalais." Tai esąs toks nešvarus dokumentas, jog Keleiviui gaila net redakcijos krepšio, kuriame jis tąjį dokumentą palaidojęs.

Bet ar žmoniškiau tais pačiais "tautos reikalais" rašo pats Keleivis? Kiek jis bepriplūsta Tarybų Lietuvą ir komunistus, kurie jai vadovauja! Pasakysime taip nuoširdžiai, kaip galime: Dažnai mūsų redakcijos krepšys gailiai apsiverkia, susilaukęs Keleivio.

London. — Anglų valdžia skaičiuoja, kad Anglijoje esą tik apie 2 nuošimčiai bedarbių.

Bet mes norėtume, kad tie komercinės spaudos rašytojai mums pasakytų: kada komunistai agitavo už karą? Jie niekur to nesuras.

Tarybų Sąjunga taipgi visuomet buvo taikos čampionas.

Atsimename 1941 metus, kai Hitlerio govėdos pasalingai buvo užpuolusios T. Sąjungą. Atsimename, kai tuojau po to, liepos 3 d. Stalinas sakė kalbą, kurioje jis priminė Tarybų Sąjungos-Vokietijos nepuolimo sutartį.

Stalinas žymėjo:

"Galima paklausti: kaip galėjo atsitikti, kad tarybinė vyriausybė sutiko sudaryti nepuolimo paktą su tokiais klastingais žmonėmis ir išgamomis, kaip Hitleris ir Ribbentropas? Ar nepadarė čia tarybinė vyriausybė klaidos? Žinoma, ne! Nepuolimo paktas yra paktas taikos tarp dviejų valstybių. Kaip tik tokį paktą pasiūlė mums Vokietija 1939 metais. Ar galėjo tarybinė vyriausybė atsisakyti nuo tokio pasiūlymo? Aš manau, kad nė viena taikinga valstybė negali atsisakyti nuo taikos susitarimo su kaimynine valstybe, net jei tos valstybės priešakyje stovi dargi tokie išgamos ir žmogėdros, kaip Hitleris ir Ribbentropas..."

Kaip matome, T. Sąjunga visuomet kovojo už taiką, — jos užsieninė politika — taikos politika. Ji tos pačios politikos tebesilaiko ir šiuo metu.

Viso pasaulio darbo žmonės taipgi karo nenori. O kadangi komunistai yra sąmoningiausia ir toliausiai politiniai numatanti liaudies — darbo žmonių — dalis, tai jie visuomet uoliai kovojo ir tebekovoja už pastovios taikos politiką.

Dėlto mes nesuprantame, iš kur šitie rašytojai surado, būk Francūzijos ir Italijos komunistai keičią savo poziciją?

Sveikinu Laisvės Bendrovės Suvažiavimą

Sveikinu jūsų dienraštį "Laisvę" ir visą Laisvės Bendrovės dalininkų Susivažiavimą. Šia proga siunčiu $5.

Tai jau 38 metai, kaip pasirodė visuomenės, kultūros, politikos, populiariška i mokslişkas savaitinis laikraštis. "Laisvė" pradėjo eiti balandžio 5, 1911, Boston, Mass. Prenumerata buvo metams Amerikoje $1.50, Kanadoje ir užrubežiuose $2.00; pusei metų Kanadoje ir užrubežiuose $1.25, Amerikoje 75 centai. Tuom tarpu net velionis Gegužis užsignievojo, kam aš remiu "Laisvę", o ne "Keleivį."

Žodis nuo leidėjų:

"Štai lietuviškoji visuomenė susilaukia dar vieną laikraštį "Laisvę". Gal ne vienas iš skaitytojų, pamatęs jos pasirodymą, ištars: Jau tiek daug išeina laikraščių, kam dar naujo reikia? Ir taip jau negalima visų užsiprenumeruoti ir perskaityti. Tiesa, skaitytojau. Vienok reikia atminti, kad kiekvienas laikraštis turi skirtingą nuo kitų pakraipą, kitokias ypatybes, todėl jis atranda pritarėjų, kurie nuoširdžiai platina jį tarp skaitančių ir neskaitančių minių, o tuomi žengia pirmyn mūsų kultūriškas darbas.

"Tik reikia dirbti visiems, kas tik gali, reikia netrukdyti vieniems kitų, jeigu išeiname dirbti kultūrišką darbą. Juk dirva plati, o dirbančių tiek nedaug. Yra dar vietos vieniem pro kitus prasilenkti, nekliudant, neužgaunant. Liaudis laukia mūsų visų darbo, darbo tarp jos, dėl jos ir mūsų labo, o ne mūsų savitarpinių peštynių, kurios yra kenksmingomis ir bergždžiomis."

Sako:

"Išleisdami 'Laisvę' mes užtikriname, jogei ji nebus įrankiu kokios nor vienos partijos, bet tarnaus kaipo žibintuvas visai lietuviškai visuomenei, rodantis dėl visų bendrą kelią, kelią prie šviesos ir vienybės. Nors mes patys gerai žinom, kad kovoj už būvį atskiros žmonių klesos negali susitaikyt, vienok mokslas, žinojimas yra visiems reikalingas, ir lygiai aiškus. Apšvietai išsiplėtojus, ir kova tarp atskirų klesų įeis į švaresnes, rimtesnes ir pasekmingesnes vėžes."

Leidėjai aštriai pasmerkia kiekvieną pasiryžimą ką nors pavergti, kiekvieną paprotį bei apsireiškimą, kas stabdo laisvą žmogaus tobulinimąsi, protavimą.

"Stodami prie darbo, mes apsiginklavę energija ir tvirtu noru dirbti. Esame visi jauni vyrai, pažįstanti savo darbą ir su reikalingu turtu įkūnijimui mūsų užmanymo. Jeigu tik atsiras atsakantis skaitlius skaitytojų, tai "Laisvė" neilgai trukus pradės išeidinėti du kartu į savaitę. Šį "Laisvės" numerį siunčiame daugeliui ant pasižiūrėjimo. Jeigu kuriems patiks, tai pasiskubinkit užsisakyti, nes kas prisiųs prenumeratą prieš 20 d. balandžio, 1911 metų, tas gaus laikraštį per ištisus metus tik už 1 dolerį."

Leidėjai: J. Neviackas, J. P. Valadka, A. Neviackas, P. Naudžius, J. Undžius, M. Mizara.

Jokių komentarų nebereikia. Darbai patys už save kalba. Per 38 metus jų kova už darbo žmogaus teises ir principus, prieš visokius priešus ir išnaudotojus. Daug mūsų gyvenime buvo gerų ir kilnių darbų pradėta. Bet visai mažai užbaigtų. Prieš 38 metus laisviečių pradėtas darbas nėra sulaikomas. Jis eina, kyla, bujoja ir neša pageidaujamus vaisius.

Pasiduoti silpnybei ar nesugebėjimui — kelias į prapultį. Stiprus, energiškas pasiryžimas ir niekas nesulaikys nuo tikslo.

Todėl, nuoširdžiai prašau priimti mano sveikinimus ir draugiškus linkėjimus.

A. Markunas.

Sveikinimai ir Aukos

Dienraščio Laisvės Bendrovės dalininkų suvažiavimas įvyks šį sekmadienį, sausio 30 d., bus Kultūriniame Centre, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, L. I., N. Y. Prasidės 10-tą val. ryto.

Kiekvienas dalininkas turi dalyvauti šiame suvažiavime, nes yra svarbių dalykų aptarimui. Vakare bus bankietas, visi būkime bankiete, pasilinksminkime ir paremkime savo dienraštį.

Suvažiavimo proga pasveikinimų ir dienraščiui dovanų ateina iš visur. Prašome pasiskaityti:

"Gerbiamieji: Čia randate $10 kaipo pasveikinimą dienraščio Laisvės 30 m. sukakties proga. Tai nuo Lietuvių Piliečių Klubo, Hudson, Mass. Su pagarba, T. Orlauskas, ižd."

"Gerb. Draugai. Čia rasite money-orderį sumoje $19.00, tai bus pasveikinimas Laisvės bendrovės šėrininkų suvažiavimui. Nuo dd. Navalinskų ir jų 'House Warming Party' dalyvių. Vardai yra surašyti korespondencijoje, Draugiškai, B. Zmitraitė, Binghamton, N. Y."

"Dienraščio Laisvės Draugai ir Prieteliai: Sveikiname šėrininkų suvažiavimą ir linkime, kad dienraštis stiprėtų ir bujotų, nes tai didžiausias tiesos skelbėjas. Finansinę paramą teikiame sekamai: Po $2: A. Gudzin ir D. Pručinskas. Po $1: B. Burke, J. Sargelis, A. Verbilis, Z. Masiliūnas ir Ona Kumetienė. Valio Laisvės štabui ir delegatams! A. Gudzinskas, Schenectady-Scotia, N. Y."

Daugiau aukų:

Barbara Raulušaitis, Worcester, Mass.	$10.00
Jonas Patašius, Brooklyn, N. Y.	10.00
Adam Markūnas, Chicago, Ill.	5.00
R. Didžiulis, Norwich, Conn.	5.00
Rokas Aučius, Paterson, N. J.	3.00
J. ir E. Kasmočiai, Brooklyn, N. Y.	2.00
A. Waitkevičius, Norfolk, Mass.	2.00
F. Mankauskas, Scranton, Pa.	1.50
J. Bubnys, Baltimore, Md.	1.00
J. Stanys, Baltimore, Md.	1.00
J. Žvingela, Tarriffville, Conn.	1.00
Peter Navickas, San Antonio, Texas	50c

Iš anksčiau aukų gauta $354.05. Dabar gavome $70.00. Viso $424.05.

Jūsų gražią paramą dienraščiui suvažiavimo proga didžiai įvertina visa pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė.

Infliacija dūksta, kainos vis dar kyla ant įvairių reikmenų prie spaustuvės. Dienraščio finansinė padėtis bloga. Tą rimtai pabrėžiame ir norime, kad kiekvienas Laisvės patriotas tą žinotų ir nuolat rūpintūsi dienraščio išlaikymo reikalu.

Laisvės Administracija.

Šypsenos

Muziejaus pareigūnas: "Labai atsargiai perkelkite šią vazą, nes ji yra 2,000 metų senumo."

Perkilnotojas: "Galite, profesor, manimi pasitikėti, — aš kilnosiu ją taip, kaip ir naują."

"Gydytojau", sako ji garsiai, įeidama į kambarį, "aš noriu, kad tu nieko neslėpdamas pasakytum, kas man yra?"

Jis apžiūrėjo ją nuo galvos iki kojų. "Madam", sako jis nutęsdamas žodžius, "aš turiu tik tris dalykus jums pasakyti. Pirmas, jums reikalinga sumažinti svorį apie 50 svarų. Antras, jūs grožis daug pagerėtų, jei mažiau vartotumėt dažų ant veido ir lūpų. Trečias, aš esu artistas, o daktaras gyvena vienais laiptais aukščiau."

I. U.

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mums mielų žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvė ir taika priklausys tiktai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokit žmones taikai užrašymu dienraščio Laisvės!

Apie Mūsų Moteris

Gražu skaityti, kad mūsų brooklynietės, iš Lietuvos atvykusių ir amerikietiškosios kartos organizacijos gyvai susirūpino jau užmatomai artimu Laisvės bazaru. Liaudies laikraščiui infliacijoje sunku verstis. Brooklynietės, kurios stovi arti laikraščio, geriausia padėtį žino ir tinkamai įvertino, ryžosi Laisvei daug darbuotis.

Jeigu po visą šalį, ypačiai po Laisvės teritoriją rytinėse valstijose, susidarys tokia talkininkiška dvasia, bazaro pasisekimas užtikrintas. O laike Lietuvai pagalbos teikimo, kaip kad ir daugelyje kitų kampanijų mūsų draugės parodė, kad jos sugebi talkomis dirbti ir daug nudirbti.

★ ★ ★

Nuoširdžiai, duosniai mūsų draugių klubai sveikina ir būsimus suvažiavimus dienraščio Laisvės, taipgi Lietuvių Namo Bendrovės.

★ ★ ★

Pasitikime Sugrįžusias Kongresistes Masiniai

Visuose didmiesčiuose, o taip pat daugelyje ir mažų miestų lankysis amerikietės kalbėtojos, buvusios Amerikos Moterų Kongreso ir kitų organizacijų pasiųstos atstovėmis į Pasaulinį Demokratinių Moterų Kongresą, įvykusį Vengrijoje.

Tas kongresas — tai taikos įkūrimo pasaulyje kongresas ir jų raporto mitingai yra mitingais už taiką, už išlaikymą jūsų pačių sūnaus, anūko, vyro, mylėtinio gyvenimui, išsaugojimą jums. Dalyvaukime tuose mitinguose, darbuokimės už juos.

New Yorke visoms delegatėms pasitikti, pagerbti rucšiamas bankietas šio penktadienio vakarą, Hotel McAlpin. Tikietas (užsisakomas iš anksto) $5.

★ ★ ★

Daktarė Annette Rubinstein, Robert E. Stevenson School viršininkė, ilgametė darbuotoja už teises ir progas darbininkams ir liaudies jaunimui, Amerikos Darbo Partijos išstatyta kandidate į assemblymanus New Yorko 5-me. A. D. Ji renkama vietoje Irwin Davidsono, tapusio teisėju. Specialiai rinkimai įvyks vasario 15-tą. Jos išrinkimas būtų didžiu liaudies laimėjimu.

A.

Dirbsime Laisvės Bankiete Ir Ruošiamės Bazarui

Brooklynietės Lietuvių Darbininkų Susivienijimo amerikietiškos gentkartės narės, susibūrusios į LDS Seselių (Sorority) grupę, savo susirinkime sausio 16-tą, greta kitko, svarstėme dienraščio Laisvės reikalus. Nusprendėme, jog mums nepaprastai svarbu to laikraščio gyvybė ir stiprybė.

Paaiškėjo, jog daugelis mūsų draugių dirbs dienraščio bankiete sausio 30-tą, Liberty Auditorium, Richmond Hill. Mums daugiausia tenka ant stalų padavėjų ir kiti panašūs darbai laike paties bankieto, o mūsų draugės iš kitų organizacijų, daugiausia Lietuvoje kilusios moterys, kol kas vis tebeatlieka labai didį tų valgių pagaminimo darbą.

Taipgi nusprendėme, kad Laisvės bazaras turi šiemet labai pavykti, jeigu norime išlaikyti laikraštį dabartinės infliacijos — viško pabrangimo — metais ir kad mes privalome ir norime įdėti savo didį šėrą darbu ne vien tik jau suruoštame bazare, bet ir jo suruošime, jam dovanų gaminime.

Mūsų narės jau apklausinėjo, kur galima gauti fabriko kainomis tiesiai iš fabrikų ir sandėlių atkarpų šilko ir kitokių audinių. Tarėmės siūti ne tik žiurstelių, bet taip pat bliuzių ir kitokių visoms reikalingų dalykėlių. Taipgi rinksime ir darysime pačios žaisliukų ir kitokių dovanėlių, kad ir mūsų trečioji gentkartė, mažieji lietuviukai, gautų ko nusipirkti atminčiai Laisvės bazaro, kad jie tenkintųsi su mumis atėję į bazarą, norėtų būti jo dalyviais ir užaugus.

Gaminimui dovanų turėsime bendrus siuvimo vakarus pas drauges namuose, o taip pat gaminsime ir paskirai. Turėsime didžią darbymetę, kadangi ligi Laisvės bazaro liko vos mėnuo laiko. Jis įvyks vasario (Feb.) 25, 26 ir 27-tą, Liberty Auditorijoje.

Sorority rūpinsis ir gauti pardavėjų dirbti bazare, turėsime savo "booth," iš kurios stengsimės juo daugiau pelnyti dienraščiui Laisvei.

Visos moterys, kurioms rūpi išlaikymas taikos ir išsaugojimas šeimos, nežiūrint kaip toli randatės nuo Brooklyno, esate prašomos pasidarbuoti bazarui.

Seselė.

RAUSVIEJI KOPŪSTAI

Nežinia, dėl ko juos pavadino rausvaisiais, kuomet iš tikro jie — lelijavi. Tačiau, nežiūrint netikslaus pavadinimo, jie pagražina ir paskanina daugelį patiekalų.

Karšti—labai tinka prie bulvinių blynų, kugelio ir kiaulienos gabalų.

Šalti — prie šaltų mėsų ir pagražina šaltų daržovių saladų bliūdą.

Verdasi paprastai, su mažai vandens, druska, idėjus baltų besėklių razinkų, baigiant biskį pavirus su citrinos sunka arba verdamais obuoliais, arba abiemis. Davimui šaltais turi būti tikrai šalti. Tai didesnė pusė bile salad skonio.

Detroit. — Michigano valdžia reikalauja, kad laikraščių reporteriai prisiektų "ištikimybę".

Sveikinsim Laisvės ir Namo Bendrovių Suvažiavimus

Lietuvių Moterų Apšvietos Klubo susirinkime, pirmame, įvykusiame Liberty Auditorijos patalpose, sausio 20-tą, dalyvavo gražus būrys brooklyniečių ir, rodos, šiek tiek daugėliau, negu paprastai, narių iš rytinės miesto dalies, kuri vadinama Richmond Hill. Joms čionai patogiau.

Kaip ir galima buvo tikėtis tokioje padėtyje, nutarė ir kitiems susirinkimams pasinuomuoti vietą ten pat. Nors williamsburgietės rėkėme ar bent patylomis kėlėme ranką už "savo miestą," maspethietėms keliant dar aukščiau, nes joms dar nepatogiau važiuoti į Richmondo Kalnelį, vienok pralaimėjome.

Nežiūrint to paviršutinio protesto, tas kalnelis vis viena mums visoms mielas.

Su džiaugsmu išklausėme raporto, jog nežiūrint sniegų ir šalčių, pertraukusių mūsų puodų balių į du ne labai didelius balius, vis viena apmokėjome salę ir dar liko gerokai virš pusšimčio dolerių puodams. Komisija įgalinta nupirkti tą, kas atrodys reikalingiausia, pirm to pasitarus su gaspadine Ona Globičiene.

Komisijoje darbavosi Mary Zeakas, Albina Mikalaus, Marcelė Jakštienė, prigelbstimos kitų narių.

Taigi, Lietuvių Namo Bendrovės suvažiavimas, įvyksiąs 29-tą šio mėnesio, bus pasveikintas puodais, ar kokiu kitu įrankiu (ne galvon, bet Auditorijos Restoranto virtuvei). Priedams paskyrėme iš iždo penkinę.

Laisvės suvažiavimui pasveikinti taipgi paskyrėme penkinę, nors norėjosi skirti daugiau. Kad laikraštis nesiliktų nuskriaustas prieš namą, grupė mūsų narių dirbs sunkiose Laisvės bankieto šeimininkių pareigose šio mėnesio 30-tą ir—

Turėsime Bazare Stalą

Tuojau pradėsime pirkti, gaminti, rinkti dovanas Laisvės bazarui, kuris įvyks vasario (Feb.) 25, 26 ir 27-tą dienomis, Liberty Auditorijoje.

Abiejuose suvažiavimuose mus atstovauti išrinkta Albina Mikalaus.

Mūsų valdyba norėjo paliuosavimo, bet prisiprašėme sekamai tarnybai. Tikimės, kad ir nebuvusioji šiame susirinkime, tuo tarpu atostogavusi Floridoj pirmininkė Katrina Petrikienė tą mūsų valią priims. Ejusi labai gerai abiejų sekretorių pareigas Mary Šmagorienė, maspethietė, dar likosi finansų sekretore, o Anna Kazlauskienė sutiko užvaduoti ją užrašų sekretorystėje. Ona Čepulienė gerai išdininkauja.

Moterų Dienos Pietūs

Moterų Dienos (kovo 8-tos) minėjimą šiemet atžymėsime pietumis, pietų laikų. Įvyks kovo 13-tą, 1 valandą, Liberty Auditorijos patalpose. Kad visi išgalėtų dalyvauti, tikieto kaina bus mažiausia, su kokia tiktai galima šiaip taip išsimokėti už maistą, $2. Programą ir valgių sąrašą paskelbsime vėliau.

Prašome — pasilaikykite tą dieną mūsų bankietui. Ir atsiminkite, kad mes ruošiame Laisvės bazare stalą, kuriam priimsime viską gerą nuo adatos ligi automobilio ir namo.

Po susirinkimo, įkurtuvėms naujose patalpose, turėjome arbatos, pačioms draugėms atnešus lengvų vaišių, be lietimo iždo.

Klubietė.

PHILADELPHIA, PA.

Pasveikinsime Dienraščio Laisvės Jubiliejinį Suvažiavimą! Suplanavome Daug Kitų Darbų

Philadelphijos Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyko sausio 16-tą, nedėldienio popiečio 3 val. Narės buvo kviestos atvirutėmis, atėjo gražus būrys, virš 30. Šis susirinkimas buvo skirtingas nuo kitų tuomi, kad po susirinkimo turėjo pokiliuką, draugišką, ne bizniška. Draugės sunešė maistą.

Valdyba tapo užtvirtinta ta pati: org. H. Merkienė, protokolų raštininkė V. Paliepienė, finansų raštininkė H. Mattis, iždininkė A. Žalneraitienė. Knygų peržiūrėtojomis išrinktos U. Shapranauskienė, A. Riely, D. Michall.

Nusitarė rengti blynų balių vasario (Feb.) 27-tą, nedėldienio popietį. Rengėjos kviečia visus. Įžangos mokesties nebus. Pirmu sykiu Philadelphijoje įvyks toks parengimas. Vieta visiems gerai žinoma — 735 Fairmount Ave., žemutinėje salėje. Komisijon apsiėmė T. Šaulinskienė, A. Žalneraitienė (trečios nenugirdau). Tikiu, kad jos suruoš šaunų parengimą, nes jau žinoma iš pirmesnės jų darbuotės, kad jos visuomet patenkina svečius skaniai gamintais valgiais.

Nutarė surengti pikniką šią vasarą. Į komisiją apsiėmė T. Šaulinskienė, A. Žalneraitienė ir Angie Klimo, veiklios draugės. Tikime, kad jos suras vietą ir turėsime pikniką.

Šičia turiu biskutį atskirai pakalbėti apie mūsų klubo naujas jaunas nares, prisirašiusias praėjusią vasarą: Miss D. Michall, Anne Riely ir Angie Klimo. Jos myli mūsų klubą, lanko susirinkimus, apsiima veikti. Užklaustos bile darbui, jos mus senesnes pavaduoja darbuose. Ačiu jums, jaunos draugės. Jūs ir mes, draugės, ieškokime klubui daugiau narių, o ypač jaunų, energingų, kaip kad jūs.

Komisija veikalo "Pergalės" išdavė raportą. Pranešė, kad susidarė labai dide-

(Tąsa 4-me pusl.)

Tėvai Ir Vaikai

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D.

Skaudžių, šiurpių, kartais beprotiškai nuožmių ir žiaurių esti dalykų šeimos gyvenime!... Tėvai pasidaro lyg kokie psichopatai, pamišėliai — ir tolydžio lieja savo įdūkusios pagiežos tulžį ant savo nekalto, bejėgio vaiko... Visai be pagrindo užpuldinėja, drabsto biaurius, baisius apkaltinimus, brutališkai muša, sadistiškai pasimėgaudami sukoneveikto vaiko kančiomis... Tampa beširdiški, pašėlusiai žiaurūs, žvėriški savo vaiko budeliai... Sudarko, suniokoja visą jo gyvenimą, fizinį ir dvasinį, sugadina visus jaunus planus ir pasiryžimus...

Kiekvienam tenka išgirsti iš kitų, kartais ir pačiam asmeniškai pastebėti, tokių nenormalių šeimose dalykų. Jau kas kas, bet jau gydytojas tai prisiklauso tokių niekšyščių tiek ir tiek, — pilnas ausis jam pripumpuoja ieškodami kokios paguodos belaimiai histerijon įvaryti vaikai, jau suaugę, subrendę, bet jau palaužti, suglumyti vargšeliai.

Skaudus tai klausimas, nemalonus tampyti aikštėn... Vis tai vienas netikusios gyvenimo sistemos išdavų. Puvėsiai.

Pasenę, išsieikvoję nenormaliai įtempto gyvenimo ir sunkių nuolatinių darbų ir rūpesčių smūgių, patys jau išsemti, iščiulpti, fiziškai ir protiškai suvaikėję — tėvai pasidaro ir sau nemalonūs ir dar labiau savo vaikams arba vaikui.

Tarpe kitų tokio išsigimimo priežasčių įžymią vietą užima organų ir liaukų suvytimas, kraujo apytakos sugedimas, viso organizmo senoliškas besikeitimas. Žmogui senstant, palaipsniui vysta ir nyksta tūlos jo vyraujančios liaukos, ypač lyties liaukos. Ar tai moters ar vyro, lytinės liaukos užgęsta, nebegaivina organizmo. Gyvenimo pervarta, kelionė žemyn...

Kitam, ar tai vyrui ar moteriai, tokios organų ir liaukų gedimo pasėkos, ypač jei jų bent kiek neatgauni atitinkamais ekstraktais bei hormonais, padaro žmogų jau tiesiog nebenormalų. Štai čia ir atsiranda šeimyniškų žiaurybių apsireiškimai, savo nekalto vaiko ujimai, barimai, ėdimai, daužymai, budeliavimai ("kotavojimai")...

Žinoma, žinoma, ne kiekvienoj šeimoj įvyksta tokių katastrofų. Kitų senstančių žmonių organizmas nesukelia beveik jokių dūkėjimų. Senėjimo pasikeitimai eina sau nuolaidžiai, ypač jei vartojamas geras maistas, daug vitaminų, liaukų preparatai, hormonai, dažnas poilsis ir t.t.

Blogiausia esti, kai įsigalėjă smegenų audiniuose ir jų plėvėse arterijų sklerozė. Kraujo tada vis mažiau ir mažiau daeina į smegenų plėves. Laikotarpiais įvyksta tų gendančių arterijėlių susignybimai, susitraukimai. Tuomet smegenys pasidaro alkanos, — ir įvyksta lyg kokio pamišimo priepuoliai. Tikrai tariant, tai ir yra ne kas kitas, kaip pamišimo išsiveržimai — senoliškoji beprotystė ("senile dementia").

Kas daryti? Kaip apginti, kaip išgelbėti tokio pašėlimo išdūkentą auką? Kaip ištraukti iš naminio pragaro vargšę dukterį, tėvų užuitą, iškankintą, fiziškai ir dvasiškai sužalotą? Dukterį, visiškai dorą, normalią, nekaltą, tyrėjusią pirma gerą darbą, bet dabar jau sulamdytą, histerijon suvarytą? Sakau — dukterį, nes gyvenimo verpetuose dukteriai sunkiau esti atsilaikyti prieš savo tėvų siausmą.

Deja, gydytojiško recepto parašyti čia negalima. Kokių vaistų, vitaminų preparatų, liaukų hormonų akiplotu pritaikyti negalima. Čią reikia asmeniškai pamatyti, patyrinėti pagviešusį tėvą, gvieštelėjusią motiną, kiek galima, jei dar galima, perkalbėt juos, pertikrint, perteikti jų liguistą nuotaiką, na, gal ir suteikt kokių preparatų.

Bet kur čia tu žmogus susigaudysi, jei, sakysim, tokios žinios ateina iš kokio tolimo miestelio, iš kokio užklakusio užkampio, kuriam pasiekti reikėtų sueikvot visą dieną ar dvi dienas?...

Kas ypač keista, tai tas faktas, kad tokie tėvų nežmoniški siautėjimai pasitaiko nebūtinai kokioj patamsių galybėj, kur viešpatauja prietarai, fanatizmas, nežinystė. Skaudu sakyti, bet tokių šiurpių gyvenimo ydų esu asmeniškai matęs, regėjęs, girdėjęs — labai, labai daug kartų. Ir čia pat namie, savo kabineto privatume, ir važinėdamas su prakalbų išvykomis, susidurdamas su tokiais įžuliais, kad tave net visą sukrečia, vien tik klausant jaunos, sužalotos sielos nuoskaudų. O kiek laiškų, pasirašytų ir nepasirašytų, anonymiškų (salptybei išlaikyti, kad gal dar labiau tėvų neužpykdžius, neįsiutinus) esu gavęs nuo užplūktų, baimės siaubo perimtų dukterų? Bent keli tokios rūšies laiškai vis dar tebelaukia savo iškėlimo viešumon... Ir šį rašinėlį čia patiekiu tik kaipo bendrą skaudžių faktų paminėjimą. Ištisai vieną ar kitą gautąjį laišką rašyti ir jį papunkčiai nagrinėt, gvildent, šiuo bent atveju, nerandu galima. Reikia pirma kiek tiek prirengti dirvą, pralaužti pirmuosius ledus, o jau paskui galės susidaryti pritinkamesnė atmosfera ir plačiau dalyką nušviesti.

Kaip minėjau, tokių žiaurybių užeini ne tik tarpe tamsuolėlių fanatikų, bet, gėda ir minėti, jų užeini ir tarpe pusėtinai prasilavinusių, buvusių apypažangių ir veiklių, dabar jau "apsileidusių" žmonių. Tokie dar ir dabar nevisiškai atitrūko nuo aktualaus gyvenimo, dar ir dabar skaitinėja laikraštį. Tai aš noriu paguosti save vilčia, kad tokie užkietėję žiaurūnai, perskaitę šį straipsnelį, jei dar fiziškai galima, gal bent kiek stabtelės, apsimąstys ir suvaldys savo pasiutiškus išsiveržimus — ir daugiau nebekoneveiks, nekankins savo dukraitės. Gal paklausys gerų žmonių ir savo gydytojo patarimo ir pasuks kiton pusėn. Duos progos savo dukteriai atsipeikėti, atsigriebti ir vėl pradėti ramiai, žmoniškai dirbti ir gyventi.

ŠEIMININKĖMS

Šį Skyrių Veda E. V.

KIAULIENOS KOTLETAI SU OBUOLIAIS

4 kotletai
pusė keno tomačių
pora svogūnų.

Nusausinus gerai mėsą, apspraginк ant karštos ugnies iki bus geltona ant abiejų šonų. Pasūdyk. Užberk kiek pipirų, užpilk tomatėmis, užbarstyk supjaustytais svogūnais ir, gerai užvožus, šutink ant lengvos ugnies apie tris ketvirtadalius valandos.

Obuolius Sutaisyk Atskirai

Apie 4 obuoliai
2 šaukštai orandžių sutarkuotos žievės ir pusė puoduko sunkos.
2 šaukštai lemono sunkos
pusė puoduko rudo cukraus.

Obuolius pirk raudonus, tokius, kurie verdant greit nepasileidžia. Supjaustyk į nemažus kavalkus, išpjauk iš vidaus sėklas, bet žievę palik. Supilk orandžių žievę ir sunką, cukrų, lemono sunką į platų puodą, sudėk obuolius žievėmis į viršų, užvožk ir taip pašutink apie 10 minutų, tiek, kad obuoliai būtų sušutę, bet nepasileistų.

Kai mėsa bus gatava, išėmus, apdėstyk mėsą obuoliais, užpilk sosu ir duok valgyti.

Today's Pattern

Užsakymą su 25 centais ir pažymėjimu formos numerio ir dydžio siųskite: Amelia Burba, 427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.

Parašė
Levas Tolstojus

KAZOKAI

Kaukazo Apysaka

Lietuvių kalbon vertė
V. Jocaitis

—5—

1-21-49

(Tąsa)

protą, ryžtumą ir būdo tvirtumą. Moters dažniausiai ir stipresnės, ir protingesnės, ir labiau išsilavinusios, ir gražesnės už vyrus. Grebnės moters gražumas ypatingai yra tuo nuostabus, kad, iš veido būdama panaši į gryniausią čerkesę, savo tvirtu ir kresnu kūno sudėjimu ji prilygsta šiaurietę moterį. Kazokaitės dėvi čerkesišką apdarą: totoriškus marškinius, bešmetą ir čuviakus; bet skarelę gobia rusiškai. Drabužio ir pirkių apyvokos dailumas, švarumas ir puošnumas yra tapęs jų gyvenimo papročiu ir būtinybe. Santykiuose su vyrais moterys, ypač merginos, yra visai laisvos. Novomlino stanica laikoma Grebnės kazokijos kamienu. Joje labiau nei kur kitur buvo išlikę senovės Grebnės papročių, ir tos stanicos moterys nuo seno garsėjo savo gražumu visame Kaukaze. Sau pragyvenimą kazokai turi iš vynuogynų ir vaisių sodų, arbūzų ir kurbių laukų, žūklės, medžioklės, kukurūzos bei proso auginimo ir karo grobio.

Novomlino stanica stovi per tris varstus nuo Tereko, ir tankus miškas ją skiria nuo upės. Iš vienos pusės kelio, einančio pro stanicą, upė, iš kitos — žaliuoja vynuogynai ir vaisių sodai, ir matyti Nogajaus stepės supūsto smėlio laukai. Stanica apsaugota žemės pylimu ir apsodinta dagiuoju kryklynu. Išvažiuojama iš stanicos ir jon įvažiuojama pro aukštus vartus ant dviejų stulpų su nedideliu nendrių stogeliu, prie kurių ant medinio pastovo pastatyta patranka, biaur,i šimtą metų nešaudžiusi, kadaise kazokų iš kalnėnų atimta. Uniformuotas kazokas su kardu ir šautuvu kartais stovi, o kartais ir nestovi sargyboj prie vartų; kartais pagerbia, o kartais ir nepagerbia einančio pro šalį karininko. Po vartų stogeliu baltoj lentelėj įrašyta: namų 266, vyrų 897, moterų 1012. Visos kazokų trobos iškeltos ant stulpų per aršiną ar daugiau nuo žemės, švariai nendrių stogais dengtos, su aukštais šelmenimis. Visos — jeigu ne naujos, tai tiesios, švarios, papuoštos įvairiausiais gražiais priebučiais ir neprilipdytos viena prie kitos, o gražiai, erdviai sustatytos plačiomis gatvėmis ir skersgatviais. Ties daugelio namų dideliais, šviesiais langais, už daržų, pro trobų stogus, šauna į viršų tamsiai žalios glaustašakės tuopos, švelnus šviesialapis vikmedis su baltais, kvapniais žiedais, ir čia pat įkyriai geltonos saulėgrąžos, vynuogienojai ir besiraitančios gumbažolės. Plačioj aikštėj matyt trys krautuvėlės su ištaiginėmis prekėmis, saulažolėmis, ankštimis ir medauninkais, ir už aukštos tvoros, pro senas tuopas, matyt už kitus ilgesni ir aukštesni pulko vado namai su suveriamomis langinėmis. Žmonių, ypač vasaros metu, šiokiadieniais visuomet maža stanicos gatvėse. Kazokai — tarnyboje: kordonuose ir karo žygiuose; seniai medžioja, žūklauja arba su bobomis dirba soduose ir daržuose. Tik visai seni, maži ir ligoniai lieka namie.

V

Buvo tas ypatingas vakaras, kokie esti tiktai Kaukaze. Saulė pasislėpė už kalnų, bet buvo dar šviesu. Saulėlydžio atspindžiai apėmė trečdalį padangės, ir jų šviesoj stipriai ryškėjo baltai pilksvos kalnų milžinų viršūnės. Oras buvo skaidrus, ramus ir skardus. Ilgas kelių varstų šešėlis nusidriekė nuo kalnų į stepes. Stepėse, už upės, pakeliais, visur buvo tuščia. Jei kur nekur pasirodo raiteliai, tai jau kazokai iš kordono ir čečėnai iš aulo stebėdamies ir susidomėję žiūri į jojančius ir stengiasi atspėti, kas galėtų būti šitie negeri žmonės. Kai tik vakaras, tuo žmonės, bijodami vienas kito, glaudžiasi prie savo namelių, ir tik žvėrys ir paukščiai, nebijodami žmogaus, laisvi bastosi po šią dykumą. Iš sodų, linksmai čiauškėdamos prieš saulei nusileidžiant, grįžta kazokaitės, raišiojusios vyteles. Ir soduose pasidaro tuščia, kaip ir visoj apylinkėj. Bet stanica šituo vakaro metu ypatingai atgyja. Iš visų pusių traukia pėsti, raiti ir girgždančiomis arbomis žmonės į stanicą. Merginos, sijonus pasikaišiusios, su rykštėmis rankose, linksmai erzėdamos, bėga prie vartų pasitikti galvijų, kurie grūdasi debesy dulkių ir uodų, atsivestų iš stepės. Prisiganiusios karvės ir buivolės skirstosi gatvėmis, ir spalvotais bešmetais kazokaitės zuja tarp jųjų. Girdėt jų trankios kalbos, linksmas juokas ir krykštavimai, kartais nustelbiami galvijų baubimo. Ten raitas ginkluotas kazokas, išsiprašęs namo iš kordono, prijoja prie savo pirkios ir pasilenkęs beldžiasi į langą, ir tuojau pat pasirodo graži jaunos kazokaitės galva ir girdėt meilūs, besišypsą žodžiai. Tenai plačiažandis apiplyšęs darbininkas nogajietis, parvažiavęs su nendrėmis iš stepių, apsuka girgždančią arbą plačiame, švariame esaūlo kieme, numeta jungus nuo mosuojančių galvomis jaučių ir garsiai totoriškai kalbasi su šeimininku. Pro liūną, išsiliejusį beveik per visą gatvę ir pro kurį tiek metų vaikščioja žmonės, vargais negalais šlepsėdami patvoriu, eina basa, aukštai pasikėlusi sijoną ir rodydama baltas blauzdas, su malkų glėbiu kazokaitė, ir grįžtantis iš medžioklės kazokas juokais šaukia: "aukščiau pakelk, begėde" ir taikosi šauti; kazokaitė nuleidžia sijoną, ir iškrinta jai malkos. Senas kazokas, pasiraitęs kelnes ir plika pražilusia gauruota krūtine, grįždamas iš žūklės, neša persimetęs per petį virpančią sidabrinę baltą žuvį ir, kad būtų arčiau, lenda pro išlūžusią kaimyno tvorą ir atplėšia nuo tvoros užsikabinusį savo žiponą. Ten boba velka sausą šaką, ir už kampo girdėti kirvio smūgiai. Krykštaują kazokiūkščiai, vaikydami ripką gatvėje visur, kur tik randa lygią vietą. Per tvoras, nenorėdamos eiti apsukui, laipioja bobos. Iš visų kaminų kyla kvapnūs kiziako dūmai. Kiekviename kieme girdėt smarkesnis plušėjimas, po kurio netrukus užstoja nakties tyla.

Bobulė Ulitka, chorunžo ir pradinės mokyklos mokytojo žmona, lygiai kaip ir kitos, išėjo prie savo kiemo vartų ir laukia galvijų, kuriuos gatve parsivaro jos mergiščia Marjanka. Ji dar nesuskubo atverti diendaržio, o didžiulė buivolė, lydima uodų, baubdama įsilaužia pro vartus; paskui ją iš lėto eina prisiganiusios karvės, didelėmis akimis pažindamos savo šeimininkę ir vienodai uodegomis plakdamos sau per šonus. Grakšti gražuolė Marjanka įeina pro vartus ir, metusi šalin rykštę, greit užkelia vartus ir tekina bėga skirstyti ir varyti tvartan galvijų. "Nusiauk, velnio mergše,— šaukia motina, — čuviakus jau visai nuplėšei..." Marjanka, nė kiek nesupykusi už velnio mergšę, palaiko tuos žodžius malonybiniais ir linksmai tęsia toliau savo darbą. Marjanos veidą dengia aprišta skara; ji rausvais marškiniais ir žaliu bešmetu. Ji dingsta po kiemo stogine paskui stambiuosius riebius galvijus ir tik girdėti iš tvarto jos balsas, švelniai įkalbinėjąs buivolę: "Nenustovi! Kokia tu! Nagi, pastovėk, gerute!" Netrukus mergina su sene ateina iš gurbo, nešdamos *trobelėn* (trobelė — mažas, vėsus, ręstas pastatėlis, kur virinamas ir laikomas pienas) du didelius šiandien pamelžto pieno puodus. Pro molinį trobelės kaminą veikiai ima kilti kiziako dūmai, iš pieno gaminamas *kaimakas;* mergina kursto ugnį, senė išeina į kiemą. Vakaro prieblanda jau apsiautė stanicą. Ore visur užuodžiamas daržovių, galvijų ir kvapnaus kiziako dūmų aromatas. Pro vartus ir gatvėmis visur laksto kazokaitės, pasigavusios smilkstančius skudurus. Kiemuose girdėt, kaip pūkštauja ir ramiai atrajoja išpančioti galvijai, ir tik moterys bei vaikai šūkauja kiemuose ir gatvėse. Šiokiadieniais retai kada išgirsi girtą vyro balsą.

Viena kazokė, sena, augalota, ryžtinga moteris, iš priešingojo kiemo ateina pas bobulę Ulitką paprašyti ugnies; rankoj jr laiko skudurą.

— Na, bobut, apsiruošei? — taria ji.

— Mergina ugnį kuria. Bene ugnies reikia? — sako bobutė Ulitka, didžiuodamasi galinti patarnauti.

Abi kazokės sueina į vidų; grubios, smulkių daiktų čiupinėti nepratusios rankos virpėdamos atplėšia labai branginamos degtukų dėžutės viršelį. Degtukai — retenybė Kaukaze. Atėjusi vyriškos išvaizdos kazokė atsisėda į suolą, aiškiai pasirengusi paplepėti.

— O tavasis, močia, mokykloj? — klausia atėjusioji.

(Bus daugiau)

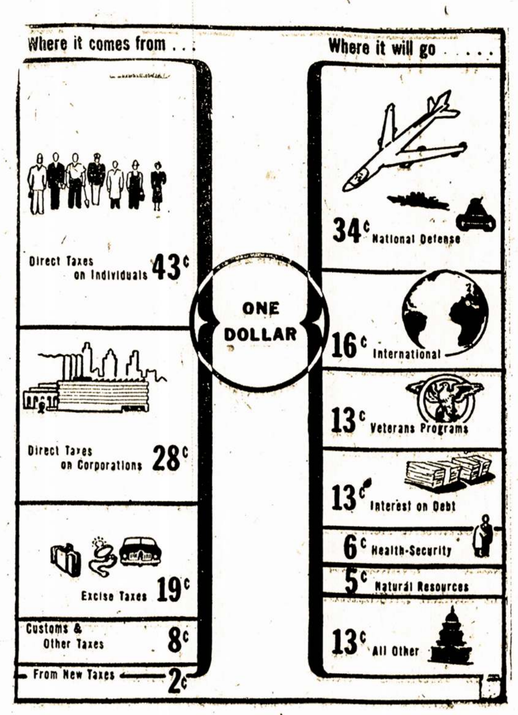

Jungtinių Valstijų Budžeto Biuro paruoštas šalies taksavimo ir numatytų išlaidų braižinys parodo, kad kožno taksų dolerio 62 centai ateis iš mažo ištekliaus žmonių formoje taksų nuo pajamų ir nuo pirkinių, o korporacijos sumokės tiktai 28 centus. Gi išmokėsime iš kožno dolerio po 50 centų militariškiems reikalams ir Marshallo planui, kuris yra korporacijų užgirtų planu.

LOS ANGELES, CAL.

Iš Moterų Klubo Metinio Susirinkimo

Štai jau ir pradžia 1949 metų. Tai reiškia, kad turėsime pradėti rašyti naują istorijos lapą iš darbininkų veikimo ir progreso, kiek mes sugebėsim atlikti.

Kaip su pradžia metų, noriu pažymėti nors trumpai kelis dalykus iš atsibuvusio Lietuvių Moterų Apšvietos Klubo metinio susirinkimo, svarbesnius jo tarimus.

Man visados yra įdomu, kada esti skaitlingas susirinkimas, ir taipgi įdomu, kada mataŭ daugelį naujų narių. O šį sykį susirinkimas buvo ne tik skaitlingas, bet taipgi dalyvavo gražus būrelis naujesnių narių. Ir kada buvo rinkimai komisijų, tos naujos draugės apsiėmė į laikinas ir pastovias komisijas. Tas rodo, kad mes darom pažangą veikime.

Kaipo metiniam susirinkime, buvo išduoti metiniai veikimo ir finansų raportai. Ir nors Moterų Apšvietos Klubas gausiai visur aukoja, bet dar iždė turi turto su virš $215 ir keletą darbininkiškų organiz. šėrų. Taipgi gerame stovyje narių yra 65, ir keletas pasilikusių su mokesčiais. Per 1948 m. įstojo 12 naujų narių, turėjo tris parengimus ir d. A Jonikienės prakalbas, ten surinkta aukų $90. Išaukota per 1948 m. didelė suma pinigų visuomeniniams reikalams.

Pasveikinsim Suvažiavimus

Kalbant apie aukas, tai turiu primint, kad ir šiame susirinkime aukota Laisvės Dalininkų Suvažiavimui $30, ir Lietuvių Kultūrinio Centro suvažiavimui, Brooklyne, $15. Klubietės niekados nepamiršta svarbių dalykų.

Kadangi priešmetiniam susirinkime nepilnai buvo išrinkta klubo valdyba, todėl šiame susirinkime liko dapildyta iš sekamų draugių: Pirmininke M. Alvinienė, užrašų raštininkė A. Bernotienė. Kitos draugės eina pareigas valdyboje: finans. sekret. M. Levišauskienė, iždin. S. E. Slesariūnienė. Laikraščių platintoja d. A. Bernotienė, knygė M. Levišauskienė, korespondentė M. Alvinienė.

Gaila, kad mūsų gera draugė Alma Brent, buvus užrašų rašt., turėjo atsisakyti nuo valdybos dėl gyvenimo sąlygų, ji atliko savo darbą klubui gerai ir nuoširdžiai.

Pasiruošusios Moterų Dienai

Dabar prieš klubą stovi didelis darbas, tai surengimas paminėjimo Moterų Tarptautinės Dienos (8 kovo). Parengimas įvyks kovo 6 d. Komisija pasirengus duoti didelį parengimą, su programa ir šokiais. Girdėjau, kad tame parengime dalyvaus ir draugė K. Karosienė iš San Leandro, Cal. Įsigykite tikietus iš anksto.

Koresp. *M. Alvinienė.*

Tampa, Florida

Piknikas, kuris įvyko 16 d. sausio, Bernotų ūkyje buvo labai pasekmingas. Gražus būrys lietuvių, galima sakyti iš visų Jungtinių Valstijų dalyvavo.

Mat, dabartiniu laiku yra privažiavę turistų iš šiaurinių valstijų į Floridą vakacijoms. Todėl buvo svečių iš New Yorko, Brooklyno, Detroito ir kitų miestų — laisviečių. Buvo ir iš Miami svečių, kurie atvyko 250 mylių kelionę, kad pasimatyti su St. Petersburg ir Tampa lietuviais. Gražį grupė lietuvių buvo iš Orlando, malonu buvo matyti Mrs. Lietuvninkas ir jos dukrą, Uraitis ir kiti.

Susirinkę svečiai gražiai laiką leido, diena pasitaikė graži, linksminosi, dainavo ir šnekučiavosi.

Pilietinių teisių apgynimui aukavo po $1 J. C. iš Miami, R. Siman — Brooklyn, Eva Graunas — Baltimore; Eva Simans — Cleveland ir J. Uraitis — Orlando. Aukavusiems didelis ačiu.

Alenutė.

Quebec, Canada. — Indijonas Jules Sioui tapo nuteistas 2 metus kalėti, esą, už savo tautiečių kurstymą sukilti prieš Kanados valdžią.

Philadelphia, Pa.

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

lės išlaidos rendomis už visus daiktus vartotus svetainėje per parengimą. Bet su gero draugo pagalba (ačiu jam), klubui liko pelno apie $32. Tad nutarėm pasveikinti dienraščio Laisvės šėrininkų suvažiavimą su $10 ir paaukoti civilių teisių gynimui $15.

Nutarta surasti veikalą pastatymui pačių philadelphiečių spėkomis. Apsiėmė draugės H. Merkienė, E. Bekampienė (trečios vardo neturiu). Jos rūpinsis aktoriais ir viskuo reikalingu pradėjimui ruošti scenon veikalą.

Iš šių visų tarimų pasirodo, kad mes turėsime kilnaus darbo ateityje.

Baigus moterims susirinkimą tuojau atsidarė LLD 10-tos kuopos susirinkimas. Iš jo minėsiu tik tiek, kad LLD 10-ta kuopa irgi pasveikins dienraščio Laisvės šėrininkų suvažiavimą su $10 ir civilių teisių gynimui skyrė $15. Prie to d. J. A. Bekampis paklausė, gal kas norėtų prisidėti su asmenine auka. Drg. tuojau sudėjo po $1, viso $20, tad sudarė iš šio susirinkimo $35, dadėjus moterų klubo $15, susidarė $50 civilių teisių gynimui.

Skubiai baigus susirinkimą, prasidėjo vaišės. Didžiulis stalas nudėtas įvairiu maistu. Laikas jau buvo po 7 vakaro, visiems laikas vakarieniauti ir visi skaniai valgė, draugiškai pasikalbėdami. Maisto kiekvienas pasiėmė pagal savo skonį, patarnavimų nebuvo. Kas valgė atsisėdęs, o kas vaikščiodami pas vienas kitą, draugiškai, smagiai.

Maisto atnešė: P. Degutienė butelį stipraus gėrimo ir pyragą, T. Stankūnienė iš National Park, N. J., keiksą, Anna Misikonienė pyragą, T. Šaulinskienė, Mrs. Michell, V. Urbienė, H. Merkienė, Mrs. Walsky iš So. Merchantville įvairaus maisto, dd. Bekampiai iš Merchantville lietuvišką savoje bučernėje gamintą skilandį, po $1 V. Paliepienė ir F. Walantis.

Visiems draugams ir draugėms vardan Lietuvių Moterų Klubo tariu širdingai ačiu.

P. Walantienė.

ĮKYRĖJO SLAUGYTI

Alice M. Cooper, 67 metų, slaugė, rasta nusinuodijusi bute savo ponios, kuriai ji tarnavo.

Ne koks tai profesijai atlyginimas, jeigu 67 metų amžiaus sulaukus dar turėjo parsiduoti slaugyti kitus. Daugeliui to amžiaus žmonių perdaug būna darbo net save slaugyti. Matomai, taip jautėsi ir ši slaugė.

LAISVĖS SPAUSTUVĖ

GALI JUMS PATARNAUTI

Laisvės spaustuvė atlieka visokius spaudos darbus. Draugijoms, bizniams ir asmenims galime atspausdinti viską, kas tik jums yra reikalinga iš spaudos darbų.

Draugijos, kuriom yra reikalingos konstitucijos knygelė, tuojau kreipkitės į Laisvės spaustuvę. Darome vertimus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbas.

Taipgi padarome visokius spaudos darbus draugijų parengimams. Nesivėlinkite su užsakymais. Mažiau rūpesčio iš anksto atlikus savo pareigas.

Popieriaus trūkumo jau nėra, Laisvės spaustuvė gauna visokio popierio, kokio tik reikalinga jūsų spausdinimams. Ką tik turite spausdinimui, kreipkitės į Laisvės spaustuvę.

Laisvės spaustuvėje atliktu darbu būsite patenkinti. Kainos už spaudos darbus Laisvės spaustuvėje yra prieinamos.

Reikalu spaudos darbų rašykite:

LAISVĖ

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

GRUEN CURVEX ROYALTY
Full-size 17 jewel Precision movement actually curved to fill the wristform case. 14 Kt. yellow gold filled.....$59.50

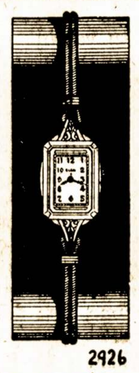

2926

Dėl dailių džiūlerių visokių rūšių, dėl

Po Švenčių Nupiginimų

APLANKYKITE ROBERT LIPTON'S
Jewelry Store
Įsteigta 1892

Deimantai, Laikrodžiai, Džiūleriai, Religijiniai Daiktai ir daugybė kitų daiktų perdaug skaitlingų suminėti.

Mūsų krautuvė susideda iš nacionaliai garsinamų išdirbinių.

Kiekvienas pirkinys garantuojamas.
Apsimoka pirkti pas—

LIPTON 701 Grand St., Brooklyn
arti Graham Avenue

DETROITO ŽINIOS

VIENAS AR DU BILIAI?

John Lesinski, žemojo buto darbo komiteto vadas, pasisakė už vieną bilių, kuris talpintų savyje Taft-Hartley atšaukimą ir Wagner aktą su pridėčkais prez. Trumano. Lesinski yra mūsų demokratas kongresmanas.

Ar galės būti vieno biliaus dalykas? Ar dalykas dviejų bilių pirma ištrenkti Taft-Hartley aktą ir atsteigti Wagner aktą, pirm negu pataisymui svarstomi?

Organizuotas darbas nori, kad būtų tas atlikta dviem biliais. Administracijos žymūs vyrai nori vieno, Lesinski sutinka su administracijos spokesmanais.

Senatorius Elbert D. Thomas, kuris vadovauja senato darbo komitetą, sako, jam tinka geriau dviejų bilių procedūra. Bet jis sakosi nežinąs, ką jo kiti nariai mano apie tai.

Bet medaus mėnesis tęsiasi sostinėje. Tendencija vystoma švelninti skirtumus, liečiančius procedūros dalykus. Bet čia dalykas yra kur kas daugiau negu tiek.

Paėmus vieno biliaus procedūrą, Taft-Hartley aktas liekasi galioje debatuojant pataisymus. Republikonai turi kišeniuje visą eilę pataisymų, kuriuos debatuojant užimtų keli mėnesiai laiko. O reikia žinoti, kad pavasario metu prisiėjus unijoms derėtis su darbdaviais dėl naujų sutarčių, joms prisieitų tartis Taft-Hartley sąlygomis.

Priėmus dviejų bilių metodą, Taft-Hartley aktas pirma eina lauk. Tuomet ir pataisymus diskusuojant unijos galės tartis su darbdaviais prie geresnių sąlygų Wagner akto.

Sąryšyje su paskutiniu tai dalykas skubus. Bet kaip ilgai užsiliks Taft-Hartley aktas, korporacijų atstovai kongrese tęs diskusijas su pataisymais ilgiausiai. Jie gali užtęsti diskusijas iki vėlybo pavasario. Bet Wagner aktui atgavus efektą—galią, korporacijų šalininkai skubės su pataisymais, kad dalykas būtų greičiausiai baigtas.

Dešinesparniai kongresmanai sako, kad Wagner aktas būtų pataisytas keturiais punktais. Bet tas dar nereiškia, kad reakcininkai būtų pasitenkinę tais pataisymais. Sen. Robert Taft yra pareiškęs, jog jo kraudė kovos taip, kad kuodaugiausia groblų pasiliktų to įstatymo ir jis ilgiausiai pasilaikytų galioje.

Šioj kovoj organizuoto darbo padėtis kur kas bus tvirtesnė, jei ta kova prasidės nuo Wagner akto, o ne nuo paties Taft-Hartley. Prie dviejų bilių proceso sunkioji kovos našta Kongrese gultų ant korporacijų pečių. Vieno biliaus procese organizuotam darbui reikėtų kopti prieš kalną, žymiai tas pasunkintų jam kovą.

Pagaliau svarbiausiu iš visų yra tai tas, kaip organizuotas darbas išvystys šios kovos žygiuotę. Apie du šimtai kongresmanų žiūri ir laukia, koks bus išvystytas iš organizuoto darbo - unijų spaudimas, ypatingai praėjus rinkimams. Lapkričio rinkimai dar nepadarė kongresmanų gerais giedoriais, kokiais jie buvo prieš rinkimus.

Kapitalo politika tebevyrauja Washingtone. Dėl pavyzdžio, žemojo buto atstovai tebesudaro tą didžiumą, kuri balsavo už Taft-Hartley 1947 metais.

Labai daug priklauso Taft-Hartley ištrenkimas nuo organizuoto darbo spaudimo. Spaudimui atslūgus, arba jo neišvyščius darbininkų gerovei, ir unijoms gali būti prastos pasekmės.

Todėl spaudimas turi būti didinamas ir plečiamas kaip ant Kongreso, taip ir ant prez. Trumano, kad Taft-Hartley aktas eitų į sąšlavyną, o Wagner aktas būtų grąžintas be jokių pataisymų.

Unijistas.

★ ★ ★

Iš LLD 188-tos Kp. Veiklos

Mūsų kuopos veikimas 1949 metais bus toje linkmėje, kaip ir pereitais, skleidimas apšvietos ir verbavimas naujų narių LLD organizacijai. Rengiamės darbuotis, kad įtraukus daugiau naujų jėgų-narių. Pereitais metais mums pavyko neblogai. Šiemet pasirodo, kad dirva tam darbui yra kur kas geresnė, labiau išjudinta ir tinkama. Mūsų draugas organizatorius jau dabar darbuojasi.

Pereito mūsų parengimo, gruodžio 18 d. aprašyme buvo išleista d. Žeimienė, kuri aukavo du gražius rankšluosčius. Abu dd. Žeimiai yra nauji nariai, bet daug jau yra prisidėję gerinimui kuopos reikalų.

Draugai Tvarijonas ir Dapšis, negalėdami dalyvauti parengime, pasimokėjo už tikietus. Pirmas jau seniai nedirba. Kiti draugai: Varaneckas, Beliūnai, Bevikai, Beržinis, Budginas, Kalinauskas, Kvietkininkai, Kuprevičius ir kiti parengimuose visuomet prisideda.

Nuoširdus visiems ačiū dirbantiems mūsų kuopos ir organizacijos labui.

LLD Narys.

TELEPHONE STAGG 2-5043

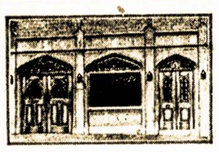

RES. TEL. HY. 7-3631

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS

FUNERAL HOME

ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager

(Laisniuotas Balsamuotojas)

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

Laidotuvių Direktorius

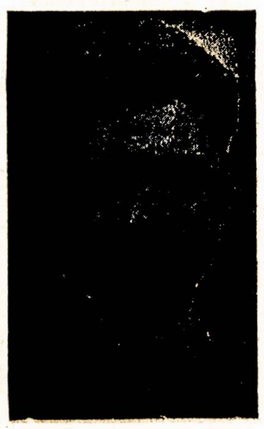

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Poplar 4110

Paul Gustas Funeral Home,

INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.

Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį

EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

August Gustas

BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(Kampas 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:

SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui

Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Scranton, Pa.

Jau liko tik kelios dienos iki būsiančios vakarienės, kurią rengia LLD 39 kp. Kaip žinoma, vakarienė rengiama 29 d. sausio, Knights of Pythias Hall, 1817 Church Ave., nors pranešta, kad vakarienė prasidės 6-tą val. vakare, bet kurie tuo laiku nesuspės, tai jiems bus patarnauta ir vėliau. Gaspadinių pirmininkė man pranešė, kad jau viskas vakarienei prirengta, apart namie darytų kilbasų. Bus ir lietuviškų krėnų ir šiaip visokių prieskonių. Bus išsigert ir šiaip pasilinksmint, o įžanga tik vienas doleris.

★ ★ ★

Pereitam LLD 39 kp. susirinkime nutarta pasveikint Lietuvių Namo Bendrovės Direktorių suvažiavimas su auka $5, kuris įvyksta sausio 29-tą dieną. Bet kadangi ant rytojaus įvyksta ir "Laisvės" dalininkų suvažiavimas, tai sekretorius nusprendė, kad parinkt aukų ir pasveikint abudu suvažiavimus. Prie pasveikinimų prisidėjo šios ypatos: F. Mankauskas $1.50 (jis paaukavo ir Laisvės popieros fondui $1.50, kurie jau pasiųsti.—T. D.). Po $1 aukavo: Geo. Liepa, P. Šlekaitis, M. Gluoksnienė, K. Genis, P. Pėstininkas, Chas. Jenušaitis, E. Geležauskienė, J. Levanavičius, A. Petruškevičius ir M. Truikienė. Viso pasidaro $16.50, kuriuos ir paskyrėm abiem suvažiavimams po $8.25 kiekvienam.

Tamošiaus Draugas.

★ ★ ★

LLD XII-tos Apskrities konferencija buvo šaukiama 23 d. sausio, jau ir kuopoms pakvietimai buvo išsiuntinėti, bet susidūrus su kėblumais dėl svetainės, priversti buvom nukelti ant 13 d. vasario. Žinoma, pasidarė biskį nesmagumo, bet nuostolių jokių nebuvo, nes 14 d. sausio išsiuntinėjau kitus laiškus nušviesdamas dalyką.

Tikiuosi, kad kuopos visos jau turi išsirinkę delegatus ir virš minėtą dieną prisiųs.

Konferencija atsibus Ad-Lin Buildinge, 604 Linden Street. Pradžia 1-mą val. dieną.

Konferencijoj tikimės turėt ir svečią iš Centro, kuris mums daug ką paaiškins, o po konferencijos bus vakarienė, kurią pagamins LLD 39 kuopos gaspadinės.

LLD XII Apskr. Sekr.

P. Šlekaitis.

PRANEŠIMAI

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks vasario 6 d., 15-17 Ann St., Harrison. Pradžia 2:30 val. dieną. Malonėkite dalyvauti visi, taip pat užsimokėkite duokles už šiuos metus, kaip mūsų kuopa stovėtų garbės eilėje. — V. Z. (21-22)

LINDEN, N. J.

Piliečių Klubo metinis susirinkimas įvyks sausio 28 d. 340 Mitchell Ave. Rinksime naują valdybą 1949 m. Po susirinkimo bus užkandžių ir įsigerti. Moterys prigulinčios prie Piliečių Klubo, atsiveskite savo vyrus, vyrai atsiveskite savo moteris, linksmai praleisime vakarą. — M. Prakop. (21-22)

BALTIMORE, MD.

LDS 48 kp. rengia vakarienę, sausio 29 d., Liet. salėje, 851 Hollins St. Pradžia 7 v. v., šokiai 8:30 val. vak. W. Atremba gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės įsigyti tikietus iš anksto. Rengėjai užtikrina, kad atėję būsite užganėdinti. Vakarienės tikietas $2.75; šokiams 75c. Taksai įskaityti. — Rengėjai. (21-22)

NEWARK, N. J.

Misteriškas Vakaras ir Šokiai. Rengia Sietyno Choras, sausio 29 d., 7:30 v. v. Liet. salėje, 180 New York Ave. Įžanga $1.25. Programe dalyvauja: Vito Dvareckas, Frances La Falce, šokikų grupė, Sietyno duetai, Ensamblis ir pats choras, vadovybėje Walter Žuko. Po programos šokiai. — Kviečia choras. (21-22)

PHILADELPHIA, PA.

LLD 10 kp. rengia bankietėlį, 30 d. sausio, 5 v. v., 735 Fairmount Ave. Labdarybės reikalc. Tai yra sušelpimui sergančios draugės. Vakarienė bus labai puiki ir nelabai brangi. Kviečiame visus prijautėjus labdarybei būti laikų — atėję sužinosite visas smulkmenas. — Komisija. (21-22)

DETROIT, MICH.

Visiems Detroit ir Apylinkės Lietuviams. Sekmadienį, 30 d. sausio, 2 v. dienų, Draugijų salėje, įvyks Progresyvės Partijos Lietuvių Klubo susirinkimas. Nariai, ir kiti, kurie dar nesate nariais, ar nedalyvavote Progr. Partijoje, esate kviečiami dalyvauti. Kalbės buvęs Senatorius Stanley Nowak ir Progr. Part. Mich. Valst. Pildančiojo Komiteto narys J. Rosen.

Nepamirškite — 2 val. dieną, Draugijų salėje, 4097 Porter. Užkviečia J. Gugas, rašt. (21-22)

PAJIEŠKOJIMAI

Motina pajieško savo dviejų dukterų, Annie ir Helen Norkis. Pageidaujama, kad juodvi tuoj susisiektų su motina, kurios pavardė dabar yra Mrs. Suszok. Adresas: 176 Franklin Ave., Aliquippa, Pa. (17-22)

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Avenue, Newark 4, N. J.

HUmboldt 2-7964

Chicagos Žinios

Tik Bėk ir Bėk—Nieko Nematyk ir Negirdėk

Tokioje puošnioje ir taip plačiai ant svieto pagarsėjusioj Marshall Field & Company department krautuvėj, kurią žmonės vadina "Milijonierių Štoras," dirba apie 42 tūkstančiai darbininkų, daugiausia moterys.

Jų darbas pagelbėtojų ir pardavėjų daugiausiai ant komišino su kiek primokėjimo. Taip, kad galo su galu nesuriša. Užmokesčio diena, dą už savaitės ar dviejų, o jau čia rokundą daro — skaitlines veda. Reikia tiek ir tiek atmokėti groceminkui; tiek ir tiek grožio salonui, tiek ir tiek apdraudai ir tt. Pati savęs visai užmiršo! Vietoje, kad kaip nors išsikrapštyti iš to skurdo, pasidėkavojant radijušninkui, brendą dar į didesnį vargą. Radijušninkas prisimygęs kas dieną tvirtina: "Moterėlės, neatidėliokite, pasiskubinkite, jūsų kreditas yra geras! Čia pasirašyk, jūsų vyras dirba!"

Kitos išeities nėra. Padirbėję kiek tą vietą apleidžia. Ir kas dieną naujos aplikacijos ateina. Juodveidžių nepriima. 40 valandų savaitė. 8 valandų diena. Už šventadienio ar nakties darbą nieko extra nemoka.

Tie, kurie čia dirbo, sako, kad turi užsikimšti ausis ir užsimerkti taip, kad nieko negirdėtų ir nematytų. Tik bėk ir bėk, kur tave siunčia. O jeigu jau nebepajėgi, tai gyvas prapuolęs. Niekas už tave neužstos ir nepasigailės. Jokios čia organizacijos ar unijos nėra. Ir nebandyk apie tai kalbėti.

Džianitoriai, kaip moteris, taip ir vyras, kurie dirba naktimis, valo karpetus, švarina fliorus. Užtinka kur tai nudėvėtus ir numestus rūbus,—kiek čia džiaugsmo! Vieni juokiasi, kiti įdomauja, treti galvoja. Užveizdai tai tikra bėda, suka galvą, krapšto pakaušį, ir ką tu, girdi, su jom padarysi!

A. M. Svirūnėlis.

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9770

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., B'way Line

Tel. GLenmore 5-6191

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus

Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger

Optometristų

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 3-8842

Washington.— Jungtinės Valstijos 1946 m. paskolino Čechoslovakijai $23,000,000. Čechoslovakija jau atmokėjo $7,443,926.

Paraguay'aus karininkai suruošė sukilimą prieš prezidentą Gonzalesą.

Philadelphia, Pa.

VAKARIENĖ

LLD 10 kuopa rengia šaunią vakarienę, sausio 30 d., 5 val. vakare, 735 Fairmount Ave. Pelnas eis šelpimui sunkiai sergančios jaunuolės. Valgius priruoš Teresė Šiaulinskienė. Būkite tikri, atsilankę nesigailėsite. Varde ligonės, kviečiu visus Laisvės skaitytojus dalyvauti.

★ ★ ★

MIRĖ

Sausio 12 d. mirė Juozas Vieta, Liet. Muzikalio Namo Bendrovės ilgametis narys. Gyveno pas Joną ir Oną Tamošauskus, kurie jį sergantį prižiūrėjo ir mirus iškilmingai palaidojo Fernwood kapinėse, sausio 17 d. Laidojo laidotuvių direktorius Frank Balin (Balinskis), 2016 East Allegheny Ave. **S. V. R.**

AUKSAI IR DEIMANTAI

Labiausia įvertinamos ir ilgos atminties dovanos yra

AUKSINIAI IR DEIMANTINIAI DAIKTAI

LAIKRODŽIAI, ŽIEDAI, BRONSELETAI, LAKETUKAI

Didelis pasirinkimas gražiausių džiulerių

Kaipo dovanom, vedybom, gimtadieniam ir įvairiom sukaktim.

Joną Patašių

307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Prieš City Market

Taipgi taisome laikrodžius ir visokius džiulerius.

TUOJAU ĮSIGYKITE

VILNIES KALENDORIŲ

1949 METŲ

Tai nepaprastai turininga įvairiomis informacijomis knyga.

224 Puslapių. Kaina 50c.

Gaunamas dienraščio Laisvės knygyne. Ant pareikalavimo pasiunčiame ir į kitus miestus. Persiuntimą apmokame.

Mokestį 50c. galite prisiųsti Jungtinių Valstijų pašto ženklais (Postal Stamps) nedidesnėm kaip po 10c. ar 5c.

Prašome adresuoti:

LAISVĖ, 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

Matthew BUYAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.

Moderniškai įrengtos Koplyčios

426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.

Tel. MArket 1-5172

GERI PIETŪS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis

Savininkas

417 Lorimer Street

Laisvės Name

Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST.,

Cor. Hewes St.

BROOKLYN, N. Y.

Visokiausi vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI.

MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, Ph. G.

Tel. EVergreen 7-6238

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Davis Kritikavo Miesto Tarybos Pastangas Jį Išstumti iš Posėdžių

Kaunsilmanas Benjamin J. Davis kritikavo Miesto Tarybos bandymą jį "paliuosuoti" nuo pareigų Miesto Taryboje dėl "reikalingumo jam būti teisme."

Davis sako, jog tas teismas, tai tik "priedanga" republikonams ir Tammanės demokratams jo išsibodėti iš Miesto Tarybos posėdžių, kuriuose jis uoliai ir gabiai gina miesto gyventojų darbininkų ir bendrai liaudies reikalus. Jis pareiškė, jog tas pasiūlymas yra:

"Priedanga išskirti mane iš Miesto Tarybos ir tuomi atimti balsą negrams ir baltiesiems balsuotojams, kurie mane išrinko." Ir kad tuomi bandoma sudaryti nuomonę, jog Davis ir kiti 11 vadų esą kalti, nors dar nėra nei džiūrės jų teismui.

Rezoliuciją su pasiūlymu "paliuosuoti" Davis'ą teismui įteikė Queens republikonas Walter G. McGahan.

Davis pareiškė, kad jis niekad neprašė ir nemano prašyti paliuosavimo nuo visuomeniškos pareigos ir kad McGahan'o pasiūlymas "yra visai veltus," ypatingai, kad tas republikonų tarnas niekad pirmiau nebuvo "parodęs tokio man prielankumo." Dar daugiau, sako Davis—

"Kaunsilmanas McGahan su ta savo rezoliucija nori sutverti naują kaunsilmanų kategoriją ir tuomi asmeniniai, pats vienas pakeisti Miesto Čarterį. Jis nori sudaryti kategoriją kaunsilmanų, kurie yra nariais, bet neturi teisės dalyvauti Tarybos veiksmuose, ir kuriems atimtos teisės veikti kaipo kaunsilmanams.

"Tos nevykusios pastangos atidalinti ir išskirti mane yra taip pat supuvusios ir piktos, kaip kad yra Federalio Teismo New Yorko Pietinio Distrikto džiūrės sistema. Jos susilauks tokio pat negarbingo likimo."

Laisvės Bankiete Turėsime Svečių Iš Tolimų Miestų

Laisvės metiniai suvažiavimai ir po jų sekantieji bankietai visuomet pasižymi gausa svečių iš kitų miestų. Galime pasididžiuoti, jog ir šiemet turėsime svečių iš tolimų miestų. Desėtkai planuoja atvykti ir jau yra prasitarę apie tai tiems, pas kuriuos jie ketina apsistoti čionai atvykę.

Tarpe tikrai atvyksiančių yra ir grupė dienraščio Laisvės ilgamečių vajininkų: Geo. Shimaitis iš Brockton, Mass.; D. G. Jusius iš Worcester, Mass.; Geo. Kudirka iš Elizabeth, N. J.

Iš artimųjų New Jersey miestų, girdisi, bus nemažos grupės atstovingų svečių.

Skaitlingos grupės brooklyniečių šiomis paskutinėmis dienomis apsirūpina tikietais iš anksto, kad užtikrintai galėtų dalyvauti Laisvės bankiete, pabuvoti su tais mielais svečiais, ir tarpusavyje, vietiniai, smagiai pabaliavoti.

Bankietas įvyks jau šio sekmadienio vakarą, sausio 30-tą, Liberty Auditorijos patalpose, kampas Atlantic Ave. ir 110th St., Richmond Hill, N. Y. Pradžia lygiai 6 val. Tikietas $3. Vakarienė bus kalakutienos, hamės, dešrų, su alumi prie valgio. Po vakarienės šokiai prie Jurgio Kazakevičiaus orkestros. Vien šokiams įžanga 75 c.

Suvažiavimas prasidės 10 val. ryto. Bus toje pat Liberty Auditorijoje.

Visi esate kviečiami atvykti ir prašomi įsigyti tikietus iš anksto.

Nuo Ko Apsaugos Šeimą Tokia "Apsauga"—Jos Išmetimas iš Namų?

Dviem šeimoms, gyvenančioms 515 Neptune Avenue Brooklyne, įsakyta išsikraustyti iš buto, nes namas esąs nesaugus. Sveikatos Departmentas, be abejo, tai darė ne blogais sumetimais. Tačiau, ką reiškia geri norai, kuomet šeimos neturi, negali gauti kitos pastogės?

Pačios šeimos ir susiedijos gyventojos kaiminkos 6 moterys ir du vaikai, su susiedijos Tenants League veikėja Mrs. Maran priešakyje, buvo du kartu nuvykę į City Hall, taip pat į miestavą Vacancy Listing Bureau (įstaiga, kuri registruoja liuosus butus), bet be pasekmių. Gi šeimoms grąso išmetimas iš buto, vanduo uždarytas jau kelinta diena.

Ar joms bus sveikiau ir saugiau žiemos metu be vandens ir be jokios pastogės? Ar norėtumėt būti tų dviejų šeimų vietoje?

Dėl Ko Darbo Žmogus Neturėtų Atostogauti Floridoje?

Dar niekad savo gyvenime nebuvau Floridoje. Ir niekad savo gyvenime jokios pašalpos neėmiau, nors per visą gyvenimą moku duokles. Tą skaitau savo laime. Ne visi žmonės turi laimės visuomet sveiki būti, ne visi žmonės turi progos nuolat dirbti.

Tačiau mano šaltą kraują iki užvirimo užkaitina tas riksmas spaudoje ir gubernatoriaus Dewey pasiuntimas valdininkų į Floridą šnipinėti, ar kartais žmogus, kuris laikinai nebeturi darbo ir gauna savo nedarbo apdraudą — ar kartais jis nesišvitina saule Floridoje.

Dėl ko darbo žmogus neturėtų ten atostogauti?

Mums sakoma, kad Dievas sutvėrė žemę ir saulę žmogui —nesako, kad ponui. Mūsų šalies pamatingiausieji, brangiausieji dokumentai sako, kad visi žmonės sutverti lygūs. Tai dėl ko toji saulė, toji žemė turėtų būti motina ir meilužė vieniems, o pikta pamotė kitiems?

"Tie Asmenys Nurudę Saulėje"

Tie gubernatoriaus Dewey valdžios pasiųsti New York State Industrial Commission "atstovai" jau kamantinėjo eilę žmonių. Anot komercinės spaudos, tie pirmieji kamantinėti "visi 23 asmenys atrodė nurudę saulėje, rodant, jog jie ne ką tik atvažiavę. Didžiuma viduramžiai. Pora jaunų moterų ir trys jauni vyrai. Nei vienas neatrodė 'suskurdę'."

Dėl ko jie turėtų atrodyti skurdžiais? Ar jie nedirbo kas dieną, kol buvo darbo? Ir dėl ko jie turėtų atrodyti skurdžiais, kad gauti nedarbo apdraudą, kuomet jiems pritrūko darbo? Juk nedarbo apdrauda nėra pašalpa, už tai pagal jų išdirbį mokėjo duoklę, kol dirbo, kol kas mielą rytą anksti kėlė ir per dieną prakaitavo?

Atrodo, kad tie asmenys, kurie niekad nedirba, kurie rudenius ir žiemas praleidžia Floridoje ar plaukiodami šiltų kraštų vandenimis, o vasaras praleidžia šiauriniuose kalnuose, skaito darbo žmones savo apendiku, su kuriuo gali daryti, ką nori. Ir žmonių uždirbtą nedarbo fondą skaito privatišku savo turtu, iš kurio gali duoti arba neduoti nedarbo apdraudos.

Assemblymanas Mauhs iš Schoharie jau įteikė rezoliuciją, kuria reikalauja įsteigti kamantinėtojų komitetą išravėjimui iš Floridos ar iš nedarbo apdraudos tų, kuriems kamantinėtojai nenorės leisti džiaugtis Floridos saule.

T—as.

Antra Įdomi LMS Paskaita

Sausio 23 Lietuvių Auditorijoje įvyko LMS III Apskrities įdomi paskaita apie Amerikos lietuvių meno ir kultūros pradžią ir jos vystymąsi. Skaitė Rojus Mizara. Po paskaitos buvo klausimų ir šiaip pasikalbėjimų ta pačia tema. Publika buvo beveik iš senesnės kartos. Jaunimo nesimatė. Kaszin, kodėl?... Aukų surinkta $26.24. Aukojo:

M. Panelis $2; po $1: Jonas Valentis, Reinhardtienė, Danilevičienė, Venckūnai, Kvietkauskienė, Cedronai, Lisajus, Kazlauskai, V. Bovinas, Čepuliai, Siurba, K. Balčiūnas, J. Levanienė, Globičius, ir A. Baltiūnas. Visiems širdingai ačiu!

★ ★ ★

Trečią lekcija įvyks vasario 6 d., 3 val. po pietų, Lietuvių Auditorijoje, kampas 110th St. ir Atlantic Ave., Richmond Hill. Prelegentu bus vienas iš Jeffersono Mokyklos narių, Sidney Finkelstein. Kalbės temoj "Tautinių Grupių Kultūrinės Problemos." Jaunimas, nepraleiskite progos.

Ds.

Liaudis Išvijo Iš Amerikos Pronacį Pianistą

Walter Gieseking, paskilbęs Vokietijos pianistas, o dar labiau negražiai pasiskelbęs tarnavimu naciams, praėjusį šeštadienį buvo atvykęs, saulygių ponų atsikviestas koncertuoti Amerikoje. Jam būtų buvę surengta 30 iki 40 koncertų Jungtinėse Valstijose, Kanadoje, Kuboje.

Priešfašistinės mūsų šalies organizacijos, įskaitant Amerikos Veteranų Komiteto muzikantų skyrių, pareiškė, jog tie koncertai visur bus masiniai pikietuojami ir apie tai informavo atitinkamus valdžios organus. Pareiškė, jog prieš jį bus griežtai kovojama.

Sausio 24-tą turėjo įvykti jo pirmas koncertas New Yorko Carnegie Hall. Valandomis pirm koncerto išsirikiavo virš 500, o protarpiais gal apie tūkstantis pikietuotojų. Purple Heart veteranai ėjo nešini iš nukariautų nacių atimtomis nacių vėliavomis. Kiti nešė plakatus, paskelbiančius, kad muzikantas yra Hitlerio ir Goeringo sėbras. Dar kiti šaukė: "Herr Gieseking šį vakarą skambins laidotuvių maršą šešiems milionams jo sėbrų nužudytų žydų."

Valdžia pamatė, jog protestuojama ne juokais. Kad pono pronacio koncertams apsaugoti reikės užlaikyti pulkus policijos, prieš ką taip pat pilietija protestuos. Tad reikalas pasiekė imigracijos viršininkus, o tie pasišaukė muzikantą ir biskelį virš valandos pirm koncertui pradėti laiko paskelbė, kad Gieseking išskris per Paryžių atgal Vokietijon.

Kinijos Klausimu Konferencija

Šio šeštadienio popietį, Hotel Diplomat, 108 43rd St., New Yorke, šaukiama konferencija, kuri, sakoma, nustatys gaires veikti dėl mūsų šalies politikos link Kinijos. Ją šaukia Komitetas for a Democratic Far Eastern Policy.

Chu Tong, redaktorius laikraščio China Daily News, bus vienu iš vyriausių kalbėtojų, aiškins vėliausius Kinijos įvykius, jų priežastis, jų reikšmę Kinijai ir pasauliui.

Gaisragesys Richard Ryan pavojingai susižeidė nukritęs 15 pėdų garadžiuje, kurio padėtį jis tyrinėjo.

SUSIRINKIMAI
BROOKLYN, N. Y.

Sveikatos Kultūros Klubo svarbus susirinkimas įvyks sausio 27 d., 8 v. v. Laisvės salėje, 419 Lorimer St. Nariai būtinai dalyvaukite, nes bus svarbi prelekcija apie maistą. — J. W. Thomson, pirm.
(21-22)

Dienraščio Laisvės Metinis

BANKIETAS

Butinai iš anksto įsigykite Bankieto bilietus.

Laikas trumpas. Bankietas įvyks Sekmadienį

Sausio 30 - Jan. 30th

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave. **Richmond Hill, N. Y.**

Bus duodama INDIKŲ - TURKEY vakarienė.
Taipgi ir alaus bus užtenkamai visiems.

Vakarienei ir šokiam Bilietas $3.00.

Visi žinote kaip svarbu yra iš anksto įsigyti bilietus, nes reikia žinoti ant kiek žmonių gaminti vakarienę. Vakarienė bus duodama GYMNASIUM SALĖJE, kur kartu gali vakarieniauti 700 asmenų. O Auditorijoje šokiai tęsis be pertraukos.

George Kazakevičiaus Orkestra

Gros šokiams lietuviškus ir amerikoniškus kavalkus.

VIEN ŠOKIAMS ĮŽANGA 75 c.

(valdžios taksai įskaityti)

Pakvietimas
BROOKLYN, N. Y.

Kviečiame į gyvanašlių, našlių, merginų ir senbernių bankietą, šeštadienį, sausio 29 d. Liet. Am. Piliečių Klube, 280 Union Avenue, Brooklyne. Pradžia 7:30 v. v. Tikietas $3 asmeniui. (21-22)

Daniel Stutzbach, 39 metų, brooklynietis, kaltinamas persistatinėjes alkoholiniams gėrimams biuro inspektorius. Tuo būdu jis bandęs bauginti karčiamų savininkus.

Halluh Altan, turkas studentas, mokęsis Syracuse Universitete mainais už mūsų šalies mokomą studentą Turkijoje, nusižudė Hotel Strand, New Yorke.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
32 Ten Eyck St.
Tel. EVergreen 4-8174
Peter Kapiskas

Naujovinis Plaukų Apdirbimas Jums Per Albiną Stripinį Permanent Waves

$7.50 UP
Swirl Cut $1

for difficult, resistant, for bleached for dyed... or baby fine... hard-to-wave hair:..

AND OF COURSE FOR NORMAL HAIR!

Jūs esate kviečiamos... užeiti nemokamai asmeniškai pasitarti apie jūsų plaukų sutaisymą.

Jūs pamatysite, kad jūsų plaukų problemos pranyks taip greit kaip tik mūsų beauty ekspertai palies jūsų plaukus savo rankomis šiuom stebinančiu darbu, šaltu garbanevimu.

Ne tik, kad tai duoda jūsų plaukams švelnią, naturalę išvaizdą... blizgantį malonumą, kuris sukelia komplimentus nuo kiekvieno, bet tai aktualiai apdovanoja linkui geros sveikatos, puošniu sutaisymu plaukų ant galvos.

Garbanevimas tiks kiekvienai plaukų spalvai, sudėčiai ir ypatybei. Atatinka visokiam amžiui... priimtina kiekvienam plaukų stiliui. Ir tatai būna patogus šukom ir šepečiui, jūs galite susitaisyti daugeliu skirtingų būdų.

Fashion Center Hairdressers **240 Grand Street Brooklyn, N. Y.**

For Appointment Call EVergreen 4-2525
Mon. Tues., Wed. 10-7; Thurs., Fri. 10-9; Sat. 9-6 P. M.

GYDYTOJAS
S. S. Locket, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612